

VERSLAG

Commissie Algemeen Bestuur

Corsanummer : BV23.0062

Datum vergadering : 7 juni 2023

Aanwezig in de raadszaal:

Commissieleden

Leefbaar 3B : Marjolein Gielis, Johan Philippons
WIJ Lansingerland : Mark Bik, Ton Jansen, Jan Jumelet
CDA : Jan Willem van den Beukel, Job Halkes, Michel Krieger
VVD : Nathalie van Bakel, Ed van Santen, Theo van Son
D66 : Brecht Weerheim, Erik Jonker
CU : Kees Willen Markus, Sam van Egmond
GroenLinks : Menno Duk, Manon van Splunter, Marko Ruijtenberg
PvdA : Hamid Azzouzi, Nanno Scheringa, Sonnie Biharie
VOOR Lansingerland : Petrine van Olst

Wethouders : Simon Fortuyn, Titia Cnossen, Leon Hoek, Michiel Muis

Burgmeester : Pieter van de Stadt

Voorzitter : Jan Pieter Blonk

Commissiegriffier : Lianne van den Houten

Afwezig

Leefbaar 3B : Don van Doorn, Terry Duivesteijn

VVD : Matthijs Machielse

1. Opening en mededelingen voorzitter

De voorzitter, om 19.30 uur: Goedenavond, we gaan beginnen. Ik open de vergadering van de commissie algemeen bestuur van de gemeente Lansingerland. Het is vandaag 7 juni 2023. Mede namens de commissiegriffier welkom inwoners thuis kijkend naar de webcast, de uitzending van deze vergadering, welkom toehoorders op de publieke tribune, welkom spreker die ik nog niet zie. Welkom wethouders en medewerkers van de gemeente Lansingerland en natuurlijk u, commissieleden, hartelijk welkom in deze vergadering. Er zijn op dit moment 7 van de 9 fracties aanwezig, ik weet zeker dat de CU binnen heel korte tijd aan zal haken. De fractievoorzitter van VOOR gaf aan, dat ze iets later is. Voor ik naar agendapunt 2 ga wil ik de commissiegriffier Lianne van den Houten hartelijk feliciteren met haar verjaardag, ze is echt jarig vandaag en dan hier in de commissie zijn, petje af. Lianne is in de ondersteuning aan de raad inmiddels een door de wol geperfd vakvrouw. In de beginperiode van Lansingerland in 2007 van de VNG naar onze raad hier gekomen en daar is ze in gegroeid tot wat ze nu is. Ik denk dat ik namens u spreek als ik zeg dat ze heel goed is. Fijn, Lianne, dat je er vanavond ook weer bij bent. Er staat wat lekkers, een gebakje of taartje. Als je het niet gezien hebt, mag je gerust even terug lopen om zo'n heerlijk taartje te gaan pakken. Het is zelf gebakken. Lianne, nogmaals gefeliciteerd, fijn dat je er bent.

2. Insprekers

De voorzitter: Er heeft zich één iemand aangemeld, dat is de heer Neelis, maar hij is er niet. Mogelijk is er wat verkeerd gegaan, omdat we op een ongewoon tijdstip starten, dus als hij later binnen komt, vind ik zeker een moment om hem het woord te gaan geven. Dat kan, want waar hij het over heeft, staat niet op de agenda.

3. Vaststelling verslag vorige vergadering d.d. 10 mei 2023

De voorzitter: Er zijn geen wijzigingsvoorstellen binnen gekomen. Dat betekent dat het verslag bij deze is vastgesteld.

4. Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen

De voorzitter: Er zijn geen rondvragen aangemeld. We hebben gisteren van het college een brief gekregen met het verzoek om agendapunt 6.a locaties windenergie op een later tijdstip te bespreken. De tekst van de collegebrief zal ik voorlezen, zodat iedereen daarvan kennis kan nemen, niet alleen u, maar ook de mensen die via de webcast meekijken en de brief niet kennen of gezien hebben of naar wie de brief niet gestuurd is. Ik vind het belangrijk om die brief even voor te lezen, zodat iedereen het weet.

Het college van Gedeputeerde Staten heeft vandaag een verzoek gedaan aan het college om de behandeling van dit raadsvoorstel uit te stellen. Het college van Gedeputeerde Staten roept het college op om hierover eerst bestuurlijk in overleg te treden. Het college acht het verstandig om dit verzoek in te willigen en de behandeling van het raadsvoorstel in de commissie Algemeen Bestuur van 7 juni en de gemeenteraad van 29 juni uit te stellen. Allereerst vindt het college dit gepast met het oog op de bestuurlijke verhoudingen. Belangrijker nog, vindt het college het voor een zorgvuldige besluitvorming van belang dat uw raad de uitkomsten van dit bestuurlijk overleg in de beraadslaging kan betrekken. Hierbij verzoekt het college de leden van de commissie Algemeen Bestuur om agendapunt 6.a locaties windenergie van de agenda van 7 juni af te voeren. Hiermee wijzigt de status van het onderliggende collegebesluit en het raadsvoorstel niet. Het collegebesluit blijft van kracht en besluitvorming over het raadsvoorstel wordt voorts nog op een later moment voorzien. Met vriendelijke groet, B&W
Lansingerland.

De voorzitter: Mijn vraag aan u is: kan de commissie instemmen met het nu niet bespreken van dit agendapunt en om agendapunt 6.a af te voeren van de agenda? In feite een ordevoorstel.

De heer Jumelet, WIJ: Mijn fractie kan zich vinden in het voorstel dat u doet. Wij zijn voor afvoeren van het agendapunt.

De heer Van den Beukel, CDA: Ik kan het voorstel steunen en er tegelijkertijd iets bij opmerken. Ik ga geen debat voeren. Het is een heel vreemde in de geschiedenis, zoals ik die ken, van hoe de raad werkt, dat wij te elfder ure, voor veel inwoners onverwachts, een voorstel ontvangen om dit af te voeren van de agenda en dat na druk van technische vragen vanuit de raad, provincie, regio en Nieuw Lansingerstroom, diverse stakeholders. De voorzitter: Het is duidelijk, die info hebben wij allemaal, het gaat er alleen om dat u aangeeft: afvoeren van de agenda of niet. De heer Van den Beukel: Ik wil het college wat mee geven, als dat mag. De voorzitter: Nee, dat leidt tot een discussie en daar is dit agendapunt niet geschikt voor.

De heer Van Son, VVD: Wij waren net als de inwoners van Kruiswijk blij met het raadsvoorstel, want de VVD wil windmolens in zee en niet op het land en zeker niet in Lansingerland. De voorzitter: Stop. Het is een ordevoorstel. Bent u voor of tegen. U gaat een statement maken, dat tamelijk lang is, dat merk ik al. Het is ja of nee. De heer Van Son: Dan wordt het nee.

De heer Duk, GL: Om te voorkomen dat ik in discussie ga met u: ik ben voor het voorstel.

De heer Scheringa, PvdA: Wij zijn ook voor.

De heer Philippens, L3B: Akkoord.

De heer Markus, CU: Ja.

De heer Weerheijm, D66: Ik kan het niet nog korter doen, maar wij zijn ook voor het ordevoorstel.

De voorzitter: Dan maak ik de balans op. Het betekent dat een ruime meerderheid van de commissie vindt dat het van de agenda afgevoerd kan worden. Dus besloten.

De heer Jumelet, WIJ: Ik mag me er niet mee bemoeien, maar volgens mij komt de spreker net aanlopen. Voordat wij met 5.a gaan beginnen, overigens een heel belangrijk onderwerp. De voorzitter: Dat is een goede interruptie. Ik schors de vergadering voor enkele ogenblikken.

Schorsing

De voorzitter: Ik heropen de vergadering. Welkom, de heer Neelis, u mag uw inspraak gaan doen. Wij waren om half acht begonnen, maar ik denk dat u dat niet wist. U heeft 5 minuten om in te spreken. U gaat het hebben over 2 punten: dranghekken, die nodig zijn bij de halve marathon Oostland en fietskluizen OV-locatie Westpolder.

Inspreker:

De heer Neelis: De halve marathon Oostland werd in de zomer 2022 geconfronteerd met een besluit dat afweek met voorgaande edities. Er werden geen dranghekken meer beschikbaar gesteld, ondanks het feit dat het op dat moment nog steeds stond vermeld op de gemeentelijk website. Er werd gevraagd waarop dit besluit was gebaseerd. Men verwees naar een intern besluit uit 2019. Er werd om een kopie gevraagd van dit besluit en na herhaald aandringen bleek dit niet door de gemeente te kunnen worden aangetoond. Wel is de oude tekst in het najaar van 2022 op de gemeentelijk website op dit punt verwijderd. Begin 2023 is gevraagd om een formeel gemeentelijk besluit, via wethouder Hoek van evenementen. De vraag is uiteindelijk beantwoord in april 2023 met de toelichting dat hier geen formeel bestuursbesluit voor nodig is. Wanneer besluiten/wijzigingen worden doorgevoerd welke consequenties hebben voor stichtingen, verenigingen, burgers c.q. vrijwilliger initiatieven, dan lijkt het me zo dat het gekozen bestuur c.q. de operationeel verantwoordelijken dit moeten weten en hier ruchtbaarheid aan moeten geven. Kortom: dit mag het ambtenarenapparaat niet zomaar eenzijdig besluiten. De consequenties zijn nu: kosten- en werkdrukverhoging voor de organisaties van evenementen en voor de HMO geldt dat de opbrengst voor het jaarlijkse te definiëren goede doel circa € 1.500 lager wordt. Vraag 1: Gaat de gemeenteraad akkoord dat het ambtenarenapparaat een dergelijk besluit kan nemen zonder overleg? Vraag 2: Onlangs is unaniem een motie aangenomen dat gemeente beter moet faciliteren bij het verlenen van vergunningen. Valt beschikbaarstelling van dranghekken daar ook niet onder? Vraag 3: Gaat de gemeenteraad hiermee aan de slag en kan een standpunt worden bepaald? Dat is het eerste punt. De fietskluizen op de OV-locatie Westpolder snel operationeel maken. Buurttoezicht Lansingerland is actief betrokken om de veiligheid en het gevoel in Lansingerland te verhogen en volgt lokale criminaliteitscijfers waaronder fietsontvreemdingen. De laatste jaren bleek dat circa 40% van het totaal binnen Lansingerland op de OV-locaties Westpolder en Rodenrijs plaatsvindt. BTL heeft geconstateerd dat exploitatie aanbesteding is mislukt en dat nauwelijks iets is aan preventie wordt gedaan. De RET heeft een aantal jaren de exploitatie van de gemeentelijk fietskluizen beëindigd en de sleutels aan de gemeente Lansingerland overhandigd. De gemeente zegt al lange tijd het te willen overdragen en uit te

besteden aan Biecyclette, echter, de status is onduidelijk en er wordt geen uitsluitel gegeven wanneer wel operationeel. BTL heeft vanaf begin dit jaar concreet aangeboden om hierbij hulp aan te bieden. Daar wordt niet op ingegaan ondanks herhalingen. Het laatste formele antwoord werd in april 2023 gegeven. BTL ervaart het als schokkend dat men het aanbod niet in overweging wenst te nemen zonder concrete toezeggingen te doen wanneer deze “bestaande” fietskluizen wel beschikbaar gesteld kunnen worden. Het betreft burgerparticipatie “optima forma” waarbij door BTL onbezoldigd hulp aan de gemeente Lansingerland wordt aangeboden. Vraag: Schrikt de gemeenteraad niet dat dergelijk onbezoldigd aanbod van BTL vrijwilligers zonder overleg en echte argumentatie terzijde wordt geschoven? De gemeente zegt prioriteiten en keuzes te hebben. Kent de gemeenteraad de prioriteitenlijst en wordt daarop gestuurd? Kan de gemeenteraad invloed uitoefenen en zorg dragen dat de samenwerking BTL en gemeente de juiste aandacht krijgt. Als laatste: Kan de gemeenteraad ervoor zorgen dat mogelijk een deel van de fietskluizen op OV locatie Westpolder aan geïnteresseerde burgers van Lansingerland, eventueel m.b.v. BTL, snel kan worden aangeboden? Was het binnen de 5 minuten? De voorzitter: Ja, ruim. Mag ik u namens de commissie hartelijk danken voor uw inspraak.

De heer Duk, GL: Dank u wel voor het inspreken. Zou u nog wat duidelijker kunnen vertellen wat het voorstel is, dat u heeft gedaan aan de gemeente, welke hulp u kunt bieden? De heer Neelis: De fietskluizen staan al 2 jaar ongebruikt. De sleutels zijn door RET overgedragen, die moeten hier in een bak liggen en men schijnt geen capaciteit te hebben, dat is mij verteld, er is geen aandacht en tijd voor. Wij zeggen: laat ons beginnen met kijken of we de sleutels kunnen controleren of het werkt. Als er 10 van de 40 zouden werken, dan kunnen we die 10 gaan aanbieden met een modus, met sleutelgeld wat regelen. Laten we eerst beginnen met inventariseren, maar laten we aan de slag gaan. Met andere woorden: binnen een maand zouden we iets kunnen doen. De heer Duk: Ik kan me voorstellen dat u het beheer na die inventarisatie wilt doen of bent u bereid dat ook nog te doen? Hoe zou dat financieel met de gemeente moeten? De heer Neelis: Het verhaal was dat Biecyclette het contract was verlopen. In het nieuwe exploitatiecontract zou de nieuwe exploitant een aanbieding doen om ook die fietskluizen in exploitatie te nemen. Dat is helemaal mislukt en nu gebeurt er gewoon helemaal niets. Wij zaten te wachten: dat gaat vroeg of laat wel gebeuren en dan komt de definitieve oplossing.

De heer Halkes, CDA: Ik wil inspreker hartelijk danken voor zijn woorden. Ik heb een vervolgvraag. Wat zouden de gevolgen zijn als bij de halve marathon Lansingerland moet betalen voor dranghekken? De heer Neelis: Wij zijn € 1.500 meer kwijt en dat moet uit sponsorgelden komen, uit inschrijfgeld van de leden. We hebben elk jaar een stukje over en dat gaat naar het goede doel. Dit jaar hebben we Long Covid, we hebben weleens de hospice gehad, de scouting in Berkel. Het wordt jaarlijks bepaald als het evenement doorgaat. Dus het slaat een gat. De heer Halkes: Dank. Ik kan me voorstellen dat Lansingerland Live moet betalen voor hekken, maar een sportevenement. De voorzitter: Het gaat om verduidelijkende vragen aan de inspreker, niet wat u vindt, dat is niet aan de orde. De heer Halkes: Verder heb ik geen vragen meer.

De heer Jumelet, WIJ: Dank u wel voor uw woorden. Een klein beetje in het verlengde van de heer Halkes ben ik benieuwd: heeft u een beeld van welke initiatieven hier nog meer mee te maken hebben? Op het moment dat het wordt toegestaan voor de halve marathon Oostland, dan zullen er ook andere initiatieven komen. Heeft u daar een beeld bij? Hoeveel initiatieven zou het betreffen? De heer Neelis: Toen wij het bericht kregen dat het voorbij zou zijn met het beschikbaar stellen van dranghekken, was ik uiteraard geïnteresseerd naar wat het beleid is. Ten eerste, het is niet formeel gemeld. Het lijkt om een dag later na de wielerronde in Berkel te gaan. Die verzorgen zelf de hekken, maar dat zijn er vele malen meer dan de HMO. Later werd het standpunt bijgesteld. Als u een barbecue zou hebben in de straat, 2 hekken, dat kan best. Het beleid is sinds kort nog niet formeel gecommuniceerd, maar HMO kreeg het dus niet. Ik heb geïnventariseerd wie ermee te maken heeft. Onlangs op Oranjedag zijn er hekken beschikbaar gesteld door de gemeente. De heer Jumelet: We hebben contact gehad met de wielerronde

Berkel, zij hebben zelf hekken. Ik kan me voorstellen dat het een afweging zou kunnen zijn om te zeggen: we kunnen samenwerken. Daarmee zou u de hekken van de wielerronde kunnen gebruiken, om niet die € 1.500. Is dat ook bedacht door u? De heer Neelis: Er is helemaal geen overleg geweest tussen de gemeente en HMO, er is gewoon keihard gesteld: je moet er zelf voor zorgen. Het aantal hekken dat de gemeente heeft, is toereikend voor ons doel. De heer Jumelet: Dat is mijn vraag niet. Mijn vraag is: heeft u met de wielerronde gesproken om wellicht niet die € 1.500 te hoeven betalen, om de hekken van de wielerronde te gebruiken. De heer Neelis: De wielerronde huurt de hekken. We zijn niet in overleg gegaan met de organisatie van de wielerronde.

De voorzitter: Hartelijk dank, meneer Neelis. U heeft een aantal vragen gesteld aan de raad. Dit punt staat vanavond niet op de agenda, maar het is aan de raad en hun fracties hoe zij met uw vragen omgaan. Vanavond kan er niets bij, ik kan als voorzitter geen mogelijkheid vinden om het te bespreken. De heer Neelis: Duidelijk. De voorzitter: Nogmaals dank voor uw inspraak.

5. Bespreekpunten:

5.a Uitgangspunten Visie Vitale Kernen

De voorzitter: De basis voor de bespreking is de brief van het college aan uw raad van 15 mei 2023 betreffende nota van uitgangspunten Vitale Kernen Lansingerland 2024-2030 met de ondertitel: prettig verblijven, wonen en werken. De uitgangspunten zullen het fundament vormen voor de visie Vitale Kernen Lansingerland. De visie wordt in het eerste kwartaal 2024 ter besluitvorming aan de raad voorgelegd en in de loop van 2024 komt er ook nog een uitvoeringsprogramma op. De visie wordt onderdeel van de omgevingsvisie 2.0. We bespreken vanavond de uitgangspunten.

De heer Jonker, D66: Ik denk dat we allemaal, tenminste, onze fractie maar ik denk andere fracties ook, met interesse naar de beeldvorming hebben gekeken over dit onderwerp en vooral het STEC rapport was interessant. Wat mij opviel is dat de centra het eigenlijk best heel goed doen, eigenlijk beter dan ikzelf van tevoren had gedacht, dus in die zin was het een optimistische bijeenkomst. Tegelijkertijd waren er wel tal van waarschuwingen en tips in het rapport, o.a. over de indeling van de centra, de variëteit van de winkels, bijvoorbeeld de kwetsbaarheid van het centrum van Bleiswijk. Het is goed dat de kernen een aparte plek krijgen in de omgevingsvisie 2.0 en dat er gewerkt wordt aan een uitvoeringsprogramma. We kunnen ons goed vinden in de genoemde uitgangspunten, maar ik weet niet hoe het u vergaan is bij het lezen ervan: ze zijn wel heel erg breed en algemeen. Ik zat een aantal te projecteren op een willekeurige andere gemeente in Nederland en dacht: ja, het past eigenlijk altijd. In die zin zou het goed zijn om in het kader of in het verlengde van die uitgangspunten dat er iets meer scherpere keuzes worden gemaakt in de verdere inkleuring en aanvulling daarop. Je zou kunnen denken aan het nog explicieter en duidelijker maken van de rol per kern, het streven naar meer horecamogelijkheden en waar nodig compacter maken van centra, het bevorderen van woningen, waarbij ook aspecten als hoogbouw kunnen worden meegenomen. Daarbij mag het, als er een voorstel vanuit het college komt, best wat schuren. Daarmee bedoelen we, dat we het niet per definitie allemaal eens zijn, zodat we er goed het gesprek over kunnen voeren en dan kijken waar de verschillen liggen en tot overeenstemming komen. Als dat kan worden meegenomen in de verdere uitwerking bij het verdere proces hieromheen, dan kunnen we ons erin vinden. We kijken uit naar de verdere uitwerking en detaillering ervan. Daar wilde ik het voor nu bij laten.

Mevrouw Gielis, L3B: Vitaal, dat zijn we zeker bij L3B. Fijn dat we het vandaag over vitale kernen kunnen hebben, want L3B heeft vitaliteit heel hoog in het vaandel staan en niet alleen voor onszelf maar ook voor de dorpen. De beeldvormende avond van afgelopen woensdag heeft goed inzicht gegeven in de trends en ontwikkelingen, maar ook in de huidige status van onze kernen. In basis

doen de kernen het zeer goed, zeker op het gebied van schoon, heel en veilig en dat zijn ook onze belangrijke speerpunten. Nu is het zaak om alert te blijven, te behouden wat we hebben en misschien nog een beetje te kunnen verbeteren. Met speciale aandacht voor de kern van Bleiswijk, want die had volgens de beeldvormende avond wat extra aandacht nodig. Voor wat betreft de uitgangspunten kunnen we het volgende zeggen. Uitgangspunt 1, van place to buy tot place to be. Wendbare centrumgebieden, die klantgericht ondernemerschap combineren met gastheerschap. Dat vraagt om flexibiliteit van de ambtelijke organisatie. We willen heel graag van de wethouder horen hoe handen en voeten gegeven kan worden aan een dergelijke vraag om souplesse. Wij zullen er zelf ook nog eens goed op kauwen. Uitgangspunt 2, klimaatadaptatie in de centra. Dat vonden wij wat vaag omschreven en iets te summier uitgediept in het voorliggende bespreekstuk. We willen dus graag van de wethouder weten welke hij op dit gebied heeft. Uitgangspunt 3, we vinden het prettig om te horen dat alle partijen, 3 inloopavonden georganiseerd in september, betrokken gaan worden. Dank daarvoor. Dan is het tijd om weer één van mijn stokpaardjes tevoorschijn te halen. Wij vragen het college om zeer tijdig met de aankondiging van de inloopavonden te beginnen, niet alleen via de Heraut en de socials, maar ook om alle stakeholders te vragen om al hun betrokken klanten, vrienden, buurtgenoten te informeren over de inloopavonden, want hoe meer zielen, hoe meer vreugd. Tot zover mijn eerste termijn.

De heer Halkes, CDA: Ook het CDA is enorm vitaal kan ik melden, dus wat dat betreft sluiten wij ons daarbij aan. Verder gaf mevrouw Gielis goede punten aan, die wij zeker kunnen ondersteunen. Het was inderdaad een goede beeldvorming, zoals D66 al beaamde. Een belangrijke boodschap bij die beeldvorming is: maak een visie samen met de winkeliers en de vastgoedbezitters, dus geen dictaat vanuit het gemeentehuis, maar samen op pad om tot goede kernen te komen, om tot vitale kernen te komen. Het benutten van de sterke punten, zoals gratis parkeren en ook voorzieningen voor fietsen verbeteren om mensen te verleiden naar de kernen te gaan. De zorgen van Bleiswijk, die al eerder zijn uitgesproken herkennen wij wel. Om de kernen echt vitaal te houden is een verkeerscirculatieplan nodig met bijzondere aandacht voor de Hoefweg als aanrijdroute om zo het centrum beter te kunnen ontsluiten. Tot slot, we hebben het nu over de 3 kernen en het winkelcentrum Gouden Hart, maar er is niets opgenomen over andere winkels zoals Esdoornplein, Rozenoord en straks ook het winkelcentrum Wilderszijde. We zouden dan ook graag een detailhandel visie zien voor de voorzieningen van onze hele gemeente, waarbij aandacht is voor vitaliteit, toekomstperspectief en diversiteit van het winkelaanbod in onze gemeente. Deze dient onderbouwd te worden met een distributieplanologisch onderzoek. De heer Markus: U roept op tot een visie voor detailhandel, een los bijzinnetje. Ik laat even in het midden wat ik daarvan vind, maar dat is niet zomaar een oproep, want dat is niet een visie die je op een achternamiddag schrijft. Besef u ook, als we daar om vragen, dat het ambtelijke capaciteit en kosten met zich meebrengt? De heer Halkes: Dank voor de vraag. Uiteraard besef ik dat het ambtelijke capaciteit meeneemt. Maar misschien in het verlengde hiervan, als we de winkelgebieden goed gaan bekijken, wat we ermee willen, is dit misschien mee te nemen, maar daar hoor ik graag een antwoord op.

De heer Bik, WJ: Vitaal wordt heel de tijd aangegeven. Bij vitaal denk ik altijd aan de ochtendshow van mensen die aan het gymnastieken zijn. Wij hebben het vanaf de oprichting over levendige dorpskernen, gaan we weer over een woordje praten, sorry. Wij zijn uiteraard blij dat er een visie ligt voor de dorpskernen. Mijn fractie is blij dat op dit moment 4 levendige dorpskernen het heel erg goed doen ten opzichte van de regio in vergelijkbare gemeenten. Een speerpunt van mijn fractie van het begin af aan was levendige dorpskernen. Dat moet zo blijven en waar nodig verbeterd. Dat betekent dat we niet stil moeten gaan zitten en achterover moeten leunen, maar we moeten het blijven monitoren. Ik ben het eens met een paar vorige sprekers, waaronder de heer Jonker, die zegt: de uitgangspunten voor de visie zijn helder, maar mogen wel wat scherper. Op het

gebied van de klimaatadaptatie ben ik wel benieuwd wat daar allemaal bij wordt bedacht. Tot zover.

De heer Van Son, VVD: De VVD heeft met tevredenheid kennis genomen van de nota, weliswaar een algemeen stuk met goede intenties en richtingen. We willen opmerken dat succes vele vaders kent, toch willen we opmerken dat we blij zijn dat het goede werk van onze wethouder Arends in de vorige raadsperiode voor bruisende en vitale kernen wordt voortgezet door dit college. We kijken uit naar een uiteindelijke visie en uitvoeringsprogramma.

Mevrouw Van Olst, VOOR: De vitale kernen, inderdaad levendige dorpskernen, dat willen we eigenlijk. Tijdens de presentatie gaf de centrummanager aan, dat het nu dus meer gaat over de beleving zelf en niet zozeer om producten te kopen, want dat kan ook online en in de stad. Dus de nadruk moet liggen op beleving. De supermarkten trekken veel verkeer naar de dorpskernen, maar dan uiteindelijk moet er in de dorpskernen wel wat te beleven zijn. Daarvoor zou ik willen aanvullen op eerdere sprekers of ook wordt meegenomen dat er bijvoorbeeld meer weekmarkten komen met lokale producten. Misschien is dat meer voor uitvoering, maar misschien kan je het gelijk meenemen. Dank u wel.

De heer Markus, CU: Het is al gememoreerd inderdaad, we hebben al vitale kernen. Ik denk dat niemand in deze zaal daar tegen is en dat niet wil behouden, dus ik denk dat we er alles aan moeten doen om die kernen vitaal te houden. De uitgangspunten zijn op elke willekeurige gemeente in Nederland van toepassing, dus wij willen toch her en der wat aanscherping mee geven richting de verdere uitwerking. Als het over het eerste uitgangspunt gaat, het gaat erom dat we een goede mix moeten hebben van voorzieningen, winkels enzovoorts. Ik denk dat we wel moeten beseffen, dat het vestigen van een onderneming, dat is niet iets wat de gemeente zelf doet, dat zal een ondernemer altijd zelf moeten kiezen, maar ik denk wel dat wij als gemeente voor goede randvoorwaarden kunnen zorgen. Dan denk ik aan goede ontsluiting, de openbare ruimte moet op orde zijn, vergunningverlening moet soepel en snel verlopen, eventuele bestemmingsplanwijziging, de visie moet goed en snel ondersteund worden. Ik denk dat een visie Vitale Kernen op dat soort heel concrete punten in moet gaan, dat er alles aan gedaan wordt om de randvoorwaarden zo te scheppen dat mensen zich hier ook willen vestigen. Dan even over het tweede uitgangspunt, klimaatadaptatie en brede welvaart. Ik zie dan voor mij prachtige groene centra, Bergschenhoek is al aardig op weg, maar ook centra die zeer goed bereikbaar zijn voor minder validen, centra die goed bereikbaar zijn voor de fiets. Bij brede welvaart moeten we niet alleen vitale kernen hebben, maar ook vitale kernen die voor iedereen in wat voor functie of op wat voor manier mensen zich voort bewegen goed bereikbaar moeten zijn. Alles moet in goed overleg. Ik denk dat het opstellen van de visie daar een goede stap in kan zijn om te laten zien dat we het in goed overleg doen. Ik neem aan, dat de visie ook iets opschrijft over hoe we dat goede overleg gaan voortzetten. Het CDA benoemt 4 centra, maar we hebben er meer, er zijn meer kleine spotjes en er komen er nog meer. Ik denk dat het ook goed is, dat de visie daarop ingaat. Detailhandel, een worsteling, ik snap waar u heen wilt, maar ik ben ook benieuwd wat de wethouder daarvan vindt. Ik denk dat er nog meer centra zijn dan alleen deze 4. Dank u wel.

De heer Ruijtenberg, GL: Het meeste is eigenlijk al gezegd door voorgangers, over veel dingen kunnen we het eens zijn, ik zal het dan ook kort houden. De eerste opmerking gaat toch over het consequent gebruiken van het woord 4 kernen. Dat vinden wij toch vreemd, de vierde kern gaat er pas aan komen in Bleizo. Wat ons betreft hebben we 3 kernen en 4 centra, dat is toch iets anders dan consequent spreken over 4 kernen, dat vinden wij toch een vreemde woordkeuze. Dat is ook een bruggetje, nu zijn er 4 centra onderzocht, maar we hebben ook de Wilhelminastraat, die er eigenlijk een beetje bij hangt en helemaal niet echt genoemd wordt, terwijl het veel winkels zijn.

Meneer Halkes had het al over de Esdoornlaan. Er zijn nog winkels aan de Krugerlaan. Het zou handig zijn als ook daar aandacht voor is, want ze vervullen een belangrijke functie in hun buurt, dat die niet vergeten worden en bezwijken onder het geweld als we ons concentreren op de 4 centra. Er is al heel veel genoemd. Mevrouw Gielis: U vraagt dus een bredere visie dan voor de kernen, maar voor alles waar vitaliteit aanwezig is? Is dat wat u zegt? De heer Ruijtenberg: Ook daar zitten ondernemers die wellicht baat hebben bij een actieprogramma of een visie over hoe we dat gaan versterken. Als het één ten koste gaat van het ander, dat zou zonde zijn. Mevrouw Gielis: Dan ben ik ook heel benieuwd hoe de rest van de fracties hier tegenaan kijkt. De heer Bik: Ik ben wel benieuwd, ik kan me wel vinden in de redevoering van de heer Ruijtenberg, maar eindigt dan zijn kader van wat er wel en niet bij hoort. Als je het hebt over een losse kapsalon in een bepaalde straat, is dat dan ook onderdeel van een levendige dorpskern. Berkelse Poort. Waar wel en waar niet? De heer Ruijtenberg: Dat is heel simpel, de Rozenoord zou ik er bijvoorbeeld niet bij willen hebben, want dat is maar 1 echte winkel. Maar op het moment dat je kijkt waar een strip is, waar meerdere winkels zitten, de Krugerlaan, daar zitten 5 winkels, een fysiotherapeut, een Chinees Indisch restaurant, een tandarts en nog iets, waar ruimte is voor detailhandel, die zou ik er wel bij willen betrekken. Het moet echt een klein stripje zijn. Als het een solitaire kapsalon is of iets anders, dat is zonde van de tijd en energie, die je erin moet steken. Mevrouw Gielis vraagt hoe andere fracties erover denken, ja, ik ben er ook benieuwd naar. Ik wilde nog wel aangeven, wat de heer Jonker ook zei, je moet ook kijken naar woningbouw in centra. Dat vinden wij ook heel goed inderdaad, want centra moeten wel levendig zijn. Het centrum van Rotterdam heeft bewezen, dat als je geen woningbouw hebt, dat een centrum dood is na een bepaald tijdstip, dat willen we gewoon niet. Ik wil wel een uitsluitsel maken, dat we geen darkstores in de centra krijgen, dat is niet goed voor je levendigheid en het biedt ook een heel verkeerd beeld aan je centra. Ik zie sommige mensen nu kijken: wat is een darkstore? Zoek maar op, het is iets anders dan een dark web of een dark room, heeft er allemaal niets mee te maken. Het is pride month, kom op. Dan hebben we het nog gehad over parkeren. We hebben het al heel vaak hier gezegd, er komt een parkeervisie. We denken dat het ook heel goed is voor in de toekomst, dat we gaan kijken om nader onderzoek te doen om betaald parkeren in te voeren. In het onderzoek wordt gezegd: de eerste 2 uur gratis parkeren. Dat zou je moeten doen. Alleen, gratis parkeren bestaat feitelijk niet, er is altijd iemand die ervoor betaalt. Ik zou desnoods in de parkeervisie in samenhang hier naartoe, dat er gekeken wordt: hoe kunnen we het onderzoeken, wat zijn de kansen? Daar zou ik het bij willen laten.

Mevrouw Biharie, PvdA: Veel is al gezegd. Ik wil kort een paar punten benoemen, die de PvdA-fractie belangrijk vindt als ik kijk naar de uitgangspunten. Bijvoorbeeld uitgangspunt 2 over brede welvaart, dit werd al benoemd, brede welvaart betekent ook dat er in het concrete uitvoeringsbeleid wel gekeken moet worden naar mensen met een kleine portemonnee om ook te profiteren. Daarnaast, wat we missen hierin, dat hoor ik verschillende fracties ook benoemen, het zou mooi zijn om kritisch te kijken vanuit het college en de betreffende wethouder naar de openbare mobiliteit verbinding tussen de 3 dorpskernen, a. qua duurzaamheid mobiliteit, daarnaast kijken of het voor mensen met een kleine portemonnee betaalbaar is. Wat zou dat maken als je een kleine portemonnee hebt en je woont bijvoorbeeld in Bleiswijk, dat je met openbaar vervoer uit je kern naar een andere kern kan gaan. Dat zorgt voor verbondenheid met de andere kernen, ontmoetingen. Dat draagt bij aan welzijn en vitaliteit van onze inwoners. Dat wil ik het college, de wethouder meegeven. Daarnaast wil ik net als de heer Ruijtenberg ook aangeven, de PvdA-fractie vindt het belangrijk dat er diversiteit is aan ondernemerschap binnen Lansingerland. We kunnen steeds op horeca hameren, maar lokale diversiteit aan ondernemers zou bijdrage dat er meer hier in onze kern gewinkeld wordt, tijd wordt doorgebracht en de belevingservaring zou vergroten. Daarnaast vind ik het heel belangrijk, als ik kijk naar de beeldvormingsavond vorige week, daar komen Berkel en Rodenrijs en Bergschenhoek vrij goed uit, daar is mijn fractie ook trots op.

Vanmorgen liep ik nog door Bergschenhoek en ik dacht: dat wordt mooi. Als ik er 20 jaar niet meer kwam en nu: top. Voor Bleiswijk vragen wij echt aandacht, om dat mee te nemen de komende tijd, met de ontmoetingen met de inwoners, vooral met de jongeren. Wij krijgen signalen dat de jongeren vooral met name in Bleiswijk, het is doods, dat zijn de signalen die ik krijg, er is niets te beleven. Gelukkig komt er in Berkel en Rodenrijs het cultuurhuis. In Bergschenhoek is ook levendigheid. We willen wel even aandacht vragen voor Bleiswijk, met name de jongeren, om alle mogelijkheden die Bleiswijk heeft goed met elkaar te verbinden, want Bleiswijk heeft heel veel mooie punten. De heer Bik: Als ik het me goed kan herinneren zijn er behoorlijk wat investeringen gedaan in de dorpskern van Bleiswijk de afgelopen periode, dus volgens mij wordt daar genoeg aan gewerkt. Aan de andere kant, u had het over het vrije verkeer / OV voor mensen die dan naar een andere dorpskern kunnen. Betekent dat dat u bedoelt dat mensen vanuit Bleiswijk of Berkel of Bergschenhoek naar de andere kernen moeten kunnen reizen? Bedoelt u dat alleen? Of denkt u dat mensen gaan shoppen in Zoetermeer, Den Haag en Rotterdam als ze op de metro stappen? Wat heeft dat dan voor invloed op onze ondernemers? Mevrouw Biharie: Antwoord op uw tweede vraag, ik bedoel in eerste instantie, wat we gezien hebben bij vitale dorpskernen, daar gaat het vanavond hier over, zoals ook voor onze 3 dorpskernen. Dat is meer bepaalde doelgroepen, dat ze meer kunnen bewegen, meer verbondenheid krijgen. Dat is het antwoord op uw tweede vraag. De eerste vraag, excuus. De heer Bik: (...). Mevrouw Biharie: Genoeg voorzieningen. Als je kijkt naar Bleiswijk, we hebben het gigantische Rottemeren, ik wil het voor andere debatavonden bewaren, maar ik heb het hier prachtig opgeschreven. Bleiswijk heeft veel te bieden. Vergeleken met de 2 dorpskernen, een prachtig historisch centrum, Rottemeren waar watertoerisme en groentoeisme mooi samenkomen met mooie horecalocaties, een wellnesscentrum, fietsroute langs het kassengebied, dus mijn vraag is: hoe kan het college, de betreffende wethouder, de ambtenaren dat aantrekkelijker maken, zodat die net zo waardevol en vitaler wordt als Bergschenhoek en Berkel en Rodenrijs. Dat is mijn antwoord op de heer Bik. Mevrouw Gielis: Hoe past het verminderen van het auto- en vrachtverkeer in een dorp bij een dringende behoefte aan een betere bereikbaarheid. Mevrouw Biharie: Je zou, nu ga ik het invullen, maar dat laat ik aan de ambtenaren en het college over, als je kijkt naar duurzame mobiliteit, je kan met de fiets, maar het moet ook toegankelijk worden met een scootmobiel, ja, daar kom ik weer, want de vergrijzing komt eraan. Maar daarnaast zou je ook kunnen denken aan een kleinschalige bus, waarmee je door de dorpskernen op bepaalde tijden kan, waar mensen, inwoners gebruik van kunnen maken. Je kan dat heel creatief doen. Ik zie niet zo'n grote bus, zoals die naar Zoetermeer gaat, passend bij onze gemeente.

Beantwoording college

Wethouder Hoek: We hebben allemaal kennis kunnen nemen van het STEC-rapport, waarin heel veel mooie schoten voor de boeg gegeven worden. Dat is vanavond iets minder aan de orde, het gaat met name om de uitgangspunten. Heel veel van wat u hier vanavond aan de orde heeft gesteld maakt onderdeel uit van het vervolgproces. Het gaat sec om de uitgangspunten, maar ik zal niet zo flauw zijn om in te gaan op sommige dingen, want ik vind het ook een bijzonder interessant onderwerp. D66 gaf aan: het zijn wel brede uitgangspunten. Ja, dat klopt, omdat de nadere invulling zoals participatie maar ook middels uw bijdrage vanavond, die verrijkingen en die nadere aanvullingen, worden nog meegenomen in het vervolgtraject. Uiteraard is dat aan de orde en nemen we dat mee. L3B, schoon, heel en veilig, ja, daar zijn wij een groot voorstander van, daarin willen we blijven investeren. En aandacht voor de kern Bleiswijk. Ja, ook dat hoort weer bij het hele participatietraject, dat we met elkaar gaan doorlopen. Dan gaan we kijken: hoe kunnen we Bleiswijk op een goede manier betrekken bij het item vitale kernen. Ik wil hier ook wel gezegd hebben, dat het best een uitdaging is voor Bleiswijk, omdat met name Bleiswijk altijd heeft gesteld, dat ze landelijke en pittoresk wilde blijven. Om daar nou een gezonde mix van te maken, dat het toch de moeite waard wordt om je ook daar als winkelier te vestigen, dat vergt wel een andere

manier van denken, maar is zeker de moeite waard, maar ik vind het ook een uitdaging. Het gastheerschap, dat wordt meer in figuurlijke zin bedoeld, dan heb ik het bijvoorbeeld over goede bereikbaarheid, veel groen, open pleinen en dat soort zaken. De inloopavonden zullen uiteraard ook gebruikt worden om de bevolking van Bleiswijk te consulteren m.b.t.: wat vindt u nou de moeite waard, wat wilt u mee geven? Overigens, de STEC-groep heeft ook al met de winkeliers gepraat en ook met wat andere stakeholders, dus er ligt al wel een plan. Het CDA, ja, gratis parkeren is genoemd. De zorgen voor Bleiswijk, die heb ik verschillende keren gehoord. Een detailhandelsvisie, ja, weet je, vandaag zijn vitale kernen aan de orde. Ik snap best dat u zegt: is het dan niet handig om ook meteen een detailhandelsvisie en distributieplan te presenteren. Dat is niet aan de orde op dit moment. Zeggen we: STEC, wilt u dat alsnog doen? Dan vrees ik dat we weer een behoorlijk bedrag moeten voteren om dit voor elkaar te krijgen. Dus ja, we willen best wel vragen aan de STEC-groep of er wat schoten voor de boeg te geven zijn, die u vanuit uw ervaring in het rapport vitale kernen kan meegeven? Dan ben ik daar een groot voorstander van, maar om een complete detailhandelsvisie staat wel in de toekomst gepland, dus die komt er wel aan, maar is nu in principe niet aan de orde, maar ik hoor wat u zegt. Misschien is het handig om wat algemene zaken die bij de STEC-groep bekend zijn m.b.t. dit item mee te nemen. Bij WIJ heb ik geen vragen gehoord. Bij de VVD ook niet zozeer. VOOR, de weekmarkt en de standhouders zijn wel door STEC bekeken, maar die staan in principe los van dit programma, omdat dat een apart fenomeen is, de weekmarkten. Volgens mij weet u daar alles van vanuit het verleden. Maar de STEC-groep heeft wel aangegeven dat standplaatshouders en een weekmarkt wel voor een verrijking van je dorpskern zorgt, dus ja, dat nemen we uiteraard in die zin wel mee. Standplaatshouders, daarvan hebben we in Bleiswijk en Bergschenhoek gezien dat het nog wel een toer is om die te interesseren voor een plek in die dorpskernen. Volgens mij was het de bedoeling dat ook Bergschenhoek een weekmarkt zou krijgen. Toch? Ja. De CU geeft aan, dat het gaat om het realiseren van goede randvoorwaarden, ja, daar kan je natuurlijk niet tegen zijn. Snelle vergunningen, brede welvaart. Ik ben het dan ook eens met dat brede welvaart meer betekent dan dat we goed verdienen, maar dat we ook zorgen voor een goed stuk toegankelijkheid, dat een ieder daar op een veilige manier kan verpozen. Ik ben het met hem eens, dat het iets breder gaat dan wat hier gesteld wordt. GL, we hebben 4 kernen. Dat vinden wij wat moeilijk. U zegt: we hebben 3 kernen en 4 centra. In de Gouden Uilbuurt denken ze daar anders over, want het zijn wel ondernemers die daar op een bijzonder specifieke manier met de toch weinige winkels die ze hebben een vitaal centrum hebben neergezet, dat zeer gewaardeerd wordt door de wijk. Ik weet niet of we de winkeliers tekort doen om ze te kwalificeren als centrum en niet als kern. Het zijn 17 winkels, dat is best wel aanzienlijk. Woningbouw zit in de plannen. We onderstrepen dat ook, dat je levendigheid bevordert door ook te laten wonen in een kern, want het zorgt ervoor dat er meer reuring is en dat het gezelliger is. Betaald parkeren, dat is een item waar uzelf over gaat. Ik heb de STEC-groep horen zeggen dat het een unicum is dat je hier nog vrij kan parkeren, zonder ervoor te hoeven betalen. Tenminste, volgens mij werd dat gezegd. Blauwe zones kennen we in heel veel centra, maar met name het niet hoeven te betalen was wel een toegevoegde waarde. Maar als u zegt: wij willen wel dat er betaald geparkeerd moet gaan worden. Dan is dat natuurlijk aan u. Vanuit uw achtergrond begrijp ik dat zeker. Dan de winkels aan de Krugerlaan. De titel van het verhaal is: vitale kernen. Over het algemeen zijn het winkels die er al jaren zitten en redelijk tot goed hun nering neer kunnen zetten. We kunnen ook aan de STEC-groep vragen: is er nog iets extra's voor nodig als je het hebt over hoe we deze winkels ook kunnen faciliteren. Maar bij mij is niet de indruk ontstaan, dat die enkele winkels die op een rijtje zitten zich nou echt gediscrimineerd voelen vanwege het feit dat er een vitale kernen visie komt. Diversiteit ondernemers is genoemd, daar ben ik het natuurlijk mee eens. Daar proberen wij natuurlijk ook op te sturen. Het is hier ook al gezegd, in feite ga je daar als gemeente maar ten dele over, maar ik ben het met een ieder eens, als je een mooi, divers aanbod van winkels hebt, dan komt dat ten goede aan de levendigheid in je centrum. Wij zullen er altijd op sturen, als we er iets in kunnen betekenen hoe dan ook, dan zullen we dat altijd doen. Bleiswijk,

ook door de PvdA genoemd. Het werd ook al eerder genoemd, met name voor jeugd en jongeren is de laatste tijd echt geïnvesteerd in Bleiswijk. Het heet tegenwoordig anders, het heet Time Out. Daar is een mooie skatebaan, een basketbalveld en allerlei andere activiteiten, het ziet er echt heel mooi uit. Maar ik ben het wel met u eens, zo kent u mij ook, ik vind met name de mening van jongeren ook belangrijk, niet alleen voor Bleiswijk, maar ook in de rest van de plannen. Dat zit in het vervolg, want ik vind het belangrijk dat ook jongeren met hun ogen en ideeën kijken naar wat er in de verschillende centra gebeurt. Dat Bleiswijk landelijk en pittoresk wil blijven, dat dat wel een extra uitdaging met zich meebrengt, heb ik gezegd. Met Bleiswijk ligt de uitdaging met name hoe je het groen en het centrum meer met elkaar kan verbinden. Ik ben nog een vraag vergeten m.b.t. openbaar vervoer. Ja, het wordt ook in het STEC-rapport genoemd, dat het prettig zou zijn als je de 3 kernen met elkaar zou kunnen verbinden. We hebben dat ook al vaker aangekaart bij de vervoersbedrijven, maar het zijn routes die niet rendabel zijn. Zou je iets in die richting willen, dan zal je echt zelf de portemonnee moeten trekken en de vraag is hoe groot de behoefte is, hoeveel gebruik er van gemaakt zal worden als je dit gaat realiseren. Het STEC-rapport zegt wel dat het een goed idee is, dat kan ik niet ontkennen, dat lijkt mij ook prima. Alleen, je moet het wel financieel technisch zelf voor een groot deel faciliteren. Er was ook nog een vraag over de inloopavonden. Ik heb N. naast me zitten en die kan ze al noemen, dus dat is bijzonder prettig.

De centrummanager: Goedenavond. Er werd naar gevraagd door mevrouw Gielis. De avonden zijn nog nergens gecommuniceerd, maar wel heel fijn om dit vast met jullie te delen, zodat jullie hem al in je eigen agenda kunnen zetten. Er zullen 3 avonden of dagen momenten voor participatie worden georganiseerd in september. De eerste zal zijn op woensdag 13 september, een hele middag in Bleiswijk. Het tweede moment is op zaterdag 16 september de hele ochtend plus het begin van de middag in Berkel en Rodenrijs. Het derde moment zal zijn op donderdag 21 september van 12.00 tot 18.00 uur, dus heel de middag in Bergschenhoek. Dat zijn de participatiemomenten waarop iedereen kan deelnemen. Los daarvan zal ook nog met een groep stakeholders in al die kernen de hele ochtend, in Berkel is dat op een ander moment voorafgaand nog, in een kleiner comité geparticipeerd worden. Dan kunt u denken aan misschien een vereniging van eigenaren, vastgoedpartijen, ondernemerscollectieven. En als u zou willen, alleen maar fijn, enkele raadsleden.

Tweede termijn

De heer Van Son, VVD: We hebben de wethouder zojuist gehoord. We zijn blij dat de dorpskernen en de centra bij hem in goede handen zijn. De VVD wil nog wel benadrukken, dat de kernen en centra goed bereikbaar moeten blijven met fiets, OV, minder validen en ook voor auto's. We roepen op om de parkeertijd van de blauwe zones te handhaven in het belang van de ondernemers en de bedrijven in de centra. Dank u wel.

De heer Jonker, D66: Ik wilde eerst nog even terug komen op de heer Ruijtenberg, die vroeg om een reactie, als ik me niet vergis, of vitaal niet breder was dan alleen de kernen. Ja, bij onze fractie is dat ook absoluut het geval. Tegelijkertijd denk ik dat het wel goed is om focus aan te brengen in activiteiten, daarom vind ik het ook goed dat we een aanpak hebben die zich richt op die kernen en daar alle inspanningen op richt. Dat betekent niet dat die uitgangspunten ook niet kunnen gelden voor een streepje winkels elders of een andere activiteit, maar ik denk dat die focus zelf wel een goede is. Dan nog even n.a.v. de reactie van de wethouder, daar wil ik hem voor bedanken, ik denk dat we daarmee kunnen instemmen, maar ik wil nog wel meegeven t.a.v. die uitgangspunten, u merkte op: die inspraak is super belangrijk, we gaan heel veel inspraak organiseren, dan komen er goede inhoudelijke elementen die we kunnen meenemen. Tegelijkertijd denk ik wel dat het ook dan helpt als je je uitgangspunten iets scherper maakt vanuit het college, hoe je daar vanuit het college

in zit, wat jij wilt als college met de kennis die je nu hebt en met de input die je al hebt verzameld. Het participeert nu eenmaal makkelijker als je dingen hebt waarover je van mening kan verschillen: het college zegt X, maar wij vinden dat echt helemaal niet, want zus en zo. Misschien is dat nog iets wat meegenomen kan worden in het proces, om te prikkelen en de discussie op gang te krijgen. Daar wilde ik het voor nu bij laten.

De heer Halkes, CDA: Ik wil de wethouder graag danken voor zijn antwoorden. Het is mooi dat de detailhandelsvisie op de agenda staat. Ik ben ook blij om te horen, dat de wethouder een goede relatie heeft met de STEC-groep, dat heb ik een aantal keer gehoord. Maar ik hoop ook dat de wethouder zelf op de fiets springt om naar de kernen te gaan en de wijkcentra ook te bezoeken. Ik hoop, zoals hij ook zei, dat het mee kan worden genomen in deze visie. Daarmee heb ik antwoord gegeven op de vraag van de heer Ruijtenberg.

Mevrouw Gielis, L3B: Dank aan de wethouder en de centrummanager voor de beantwoording. Fijn om te zien dat er zo ontzettend veel gedaan wordt in september om alle stakeholders te betrekken, want we vonden het wel jammer om te zien afgelopen donderdag dat bij het 5-jarig lustrum van de inzamelhelden werkelijk niemand van de gemeente aanwezig was. Toch wel een belangrijk partner in deze, denk ik. Dank dus voor de toezegging dat daar flink op ingezet gaat worden. In mijn eerste termijn had ik gevraagd naar de klimaatadaptatie, of de wethouder iets meer concreet kon zijn over hoe hij ziet dat die klimaatadaptatie toekomstbestendiger gemaakt kan worden. We misten een stukje concreetheid en daar zouden we graag nog antwoord op willen hebben. Dank u wel.

De heer Markus, CU: Ons antwoord op klimaatadaptatie zijn mooie, goede centra met minder hittestress en meer opvang van water, dat is hartstikke klimaatadaptief, dus ik zou zeggen: maak het lekker groen, daar zijn we in Bergschenhoek goed mee bezig en het nieuwe deel van Berkel ook. Dan toch nog even over al die winkelgebiedjes, die her en der verspreid liggen. Ik hoor de heer Halkes zeggen dat het meegenomen wordt in de visie, volgens mij beluisterde ik iets anders bij de wethouder. Hij gaf aan: ik zie daar iets in om daar een detailvisie van te maken, detailhandelsvisie. Ik heb er over na zitten denken, ik denk dat het goed is om deze visie wel op de 4 grote winkelgebieden te focussen, of dat nou kernen of centra heten, dat weet ik niet zo goed, laten we het 4 winkelgebieden noemen. Dat dit de grootste zijn, het is goed om daar focus in aan te brengen. Ik hoorde de wethouder zeggen dat er in de toekomst wel een detailhandelsvisie komt, dus het lijkt me goed dat dit soort zaken daarin mee worden genomen. Het is wel goed om Lansingerland breed aandacht te houden hoe je met al dat soort stripjes, vlekjes omgaat, zodat je uiteindelijk daarmee heel Lansingerland vitaal houdt op detailhandelsgebied. Ik hoor graag van de wethouder of dat klopt.

De heer Bik, WIJ: Nog een kort stukje aanvullend op de heer Markus. Als we die visie gaan ontwikkelen, dat lijkt me prima, maar ik wil wel meegeven aan het college dat we het over ondernemers hebben en dat we die niet al teveel moeten pampieren. Ze zijn vooral niet nooddruchtig om het maar even mooi te zeggen op zoek naar hoe de gemeente hen kan helpen om hun business te runnen. Die ondernemers zijn zelf hun business begonnen en laat ze het ook lekker doen.

De heer Ruijtenberg, GL: Ik wilde interrumpen bij de wethouder, maar toen bedacht ik dat we 2 weken geleden een heel semantische discussie hadden over een woord en ik dacht: laten we dat niet opnieuw doen. Laten we dat laten. In het volgende agendapunt ga ik wel een klein stukje semantiek erbij halen. Even een reactie op de heer Bik. Het is niet dat je de ondernemers gaat pampieren, maar een ondernemer help je er wel mee door een visie te hebben over: waar ga je zitten, wat gaan je vestigingslocaties zijn, hoe gaan we dat in de toekomst inrichten, zodat het ook bereikbaar blijft en dat het voor jou als ondernemer interessant is om daar te zijn. Dat is wat

anders dan pampieren, het is gewoon randvoorwaarden scheppen en faciliteren, woorden die het college vaker heeft gebruikt. De heer Markus heeft het inderdaad goed gehoord, de wethouder heeft gezegd dat er een visie komt op detailhandel, die zit in de pijplijn, die komt eraan. Goed om daar die vlekken, stroken in mee te nemen. De wethouder was heel duidelijk in zijn beantwoording. We hebben afgesproken dat niet meer te doen, maar ik ga hem toch bedanken. Tot slot nog even over wat mijn collega van de VVD heeft aangegeven over de blauwe schijven. Formeel mag je met een blauwe schijf maar 2 uur parkeren en daarna moet je wegwezen. Op het moment dat je aangeeft: we gaan 2 uur gratis parkeren en daarna vragen wij een klein bedrag van desnoods € 0,20 per uur. Dan kan je er veel langer blijven. We hebben vandaag allemaal de kadernota gezien, waarin we kunnen zien dat we op een aantal dingen de broekriem moeten aanhalen. Je kan ook nog een stuk inkomsten voorzien voor de gemeente, waardoor je op een aantal dingen minder kan bezuinigen, dus ik zou zeker dat onderzoek mee willen nemen dat betaald parkeren. Dank u wel. De heer Van Son: Waar het ons om gaat is het handhaven van deze 2 uur. We zijn er geen voorstander van dat het verlengd kan worden tegen betaling. Dat wilde ik even gezegd hebben. De heer Ruijtenberg: Ik heb geen vraag gehoord, het is een derde termijn van de heer Van Son. De heer Bik: Een paar maanden geleden heb ik de eer gehad om met de BOA's mee te mogen lopen. Er wordt helemaal niet gehandhaafd op de parkeertermijn. Als er niet wordt gehandhaafd, wat vindt de heer Ruijtenberg dan van de parkeerschijf? De heer Ruijtenberg: Die vraag is helemaal niet aan de orde bij dit agendapunt. Als je blauwe schijven hebt, moet je dat handhaven. Ik ben niet van het gedogen, of je doet het wel of je doet het niet, dus handhaven. Alleen, dat kan nu niet, maar dat moeten we wel doen.

Mevrouw Van Olst, VOOR: Ik ben blij om te horen dat het STEC-rapport ook inziet dat de weekmarkten heel belangrijk zijn. Ik ben blij om te horen dat dat dus ook wordt meegenomen hierin. Verder heb ik echt wel iets van, ja, het zijn 3 kernen, maar nu hoor ik dat er 17 winkels zijn in het Gouden Hart, eigenlijk heb je dan ook wel een extra winkelcentrum. Losse winkels her en der, ik denk niet dat daar de focus op moet, juist omdat wat meneer Bik zegt, het moet niet betuttelend worden. Ondernemers zijn een onderneming begonnen, die weten heus wel waar ze aan beginnen. We moeten wel de grote lijnen weten, de vestigingsvoorwaarden. Juist voor de kernen is het belangrijk om te focussen. Om in te gaan op het betaald parkeren. Ik ben er helemaal niet op tegen, maar het moet wel handhaafbaar zijn. Met een blauwe kaart en daarna gaan betalen, dat kan niet, dus er zouden slagbomen moeten komen. Volgens mij kan je dan beter zeggen: dan ga je vanaf het begin een klein bedrag betalen, waarbij er gehandhaafd wordt met zo'n auto. Maar dan houd je nog steeds dat mensen denken: we gaan daar lekker de hele dag staan en betalen. Of dat de oplossing voor het probleem is. De heer Ruijtenberg: Ik wil alleen vragen of mevrouw Van Olst weleens in Zoetermeer in het centrum komt en ziet dat je daar met slagbomen ook makkelijk kan parkeren en wat ze daarvan vindt. Mevrouw Van Olst: Dat vind ik heel goed. Alleen, de bestaande situatie zoals we die nu hebben, er zijn geen parkeergarages waar je een slagboom voor kan zetten, dus dat lijkt me helemaal niet handig. Dan kost dat heel veel geld.

Mevrouw Biharie, PvdA: Ik ben blij dat de wethouder het advies van het STEC-rapport nogmaals heeft benoemd, voor het vervoer onderling. De PvdA-fractie wacht op dit moment even af m.b.t. de voortgang van dit thema. Dan zullen we kijken, gezien het financiële aspect voor onze inwoners, hoe wij dat op een andere creatieve manier met zijn allen kunnen doen, want de euro van de inwoners kunnen we maar één keer uitgeven en we hebben ook nog andere prioriteiten. Dat was het.

Wethouder Hoek: Niet zo heel veel vragen. Over parkeren, daar is het laatste woord nog niet over gevallen. Er bestaan wat verschillende ideeën over, die in een later stadium, want we hebben het nu tenslotte over de uitgangspunten, wellicht nog aan de orde zullen komen. D66, de

uitgangspunten wat aanscherpen om wat meer die discussie te ontlokken, dat zal zeker in het vervolgtraject gebeuren. Het is nu nog redelijk algemeen, dat ben ik het met u eens, maar ja, we willen wel een beetje de diepte in met elkaar. De inzamelhelden, dat klopt, als wethouder heb je een agenda en dan heb je soms verschillende afspraken staan en dan moet je keuzes maken. Met de inzamelhelden zijn we geen partner, ik had het graag gewild. Aan de andere kant: je moet wel keuzes maken. Als een wethouder niet kan, dan wordt hij netjes afgemeld. Ik ga ervan uit dat dat gebeurd is. De klimaatadaptatie, wat meer duiding aan geven, daar heeft de heer Markus al antwoord op gegeven, over de vergroening, wateropslag en dat soort zaken. De klimaatadaptatie zal meer onderdeel uitmaken van het uitvoeringsprogramma. Detailhandelsvisie staat ergens op de rol, ik heb niet toegezegd wanneer die komt, laat dat ook duidelijk zijn. Dat wilde ik wel even zeker stellen. Misschien volgende raadsperiode. We weten wel dat die er uiteindelijk weer moet komen, laat dat duidelijk zijn. Wij gaan zeker niet, meneer Bik, op de stoel van de ondernemer zitten, we gaan hem ook niet pamperen. We vinden het wel belangrijk, op het moment dat je als gemeente de vitale kernen wilt behouden, dat je goed naar elkaar moet luisteren om te kijken hoe we op een adequate manier kunnen samenwerken. We hebben zoveel ondernemerschap in deze gemeente, ik denk dat we tekort doen aan de gemiddelde ondernemer als we dat zouden doen. Ik vind wel dat de gemiddelde ondernemer heel goede ideeën heeft, waar we gezamenlijk over kunnen bomen. De heer Bik: Misschien moet ik het dan iets meer duiden. Ik bedoel niet de kernondernemers, maar meer de losse ondernemers, die niet in de kernen worden benoemd. Ook daar willen ze weleens gaan zitten. Wethouder Hoek: Helder. GL, dat parkeren zal vast en zeker een keer aan de orde komen, vrees ik zomaar. Volgens mij was het dat.

De voorzitter: Dan zijn we aan het eind van de bespreking van dit agendapunt. Het college gaat verder, de centrummanager ook de komende maanden van het komende half jaar. Begin volgend jaar, het eerste kwartaal, komt de visie ter besluitvorming hier. We wensen jullie veel succes om de aangedragen punten mee te nemen. Wij zijn allemaal voor vitale kernen, kortom, we zijn allemaal voor een vitale gemeente Lansingerland.

6. Stukken ter advisering aan de raad:

6.a Locaties windenergie

Dit agendapunt is van de agenda gehaald, zie agendapunt 4.

6.b Meerjaren Prognose Grondexploitaties 2023

De voorzitter: Ieder jaar worden de berekeningen van de gemeentelijke grondexploitaties geactualiseerd. Bij deze actualisatie wordt de realisatie van het voorgaande jaar verwerkt en wordt vooruit gekeken, waarbij rekening wordt gehouden met actuele ontwikkelingen.

De heer Van Santen, VVD: Wederom een gedegen rapport, dat zijn we inmiddels gewend, dank daarvoor. Dit keer wel een zorg m.b.t. Wilderszijde. Kennelijk geldt een deel van de uitgangspunten en verwachtingen bij het oorspronkelijke besluit, het oorspronkelijke plan, niet meer. Gestegen rente, gestegen kosten et cetera. Dat betekent dat we ons hierop moeten gaan aanpassen. Mijn fractie stelt voor dat er een risicoanalyse komt met scenario's en mogelijke maatregelen, bijvoorbeeld wijziging van het bestemmingsplan, indien die scenario's zich dreigen voor te gaan doen. Met als doel dat Wilderszijde financieel niet in het rood gaat, want het gaat wel heel hard in 1 jaar tijd. Ik vraag een reflectie ook van de andere commissieleden. Dank u wel. De heer Markus: Ik had even een interruptie op de heer Van Santen, want het was een interessante vraag, die hij aan ons stelde, maar ik hecht er wel waarde aan, dat hij zelf die vraag ook even beantwoordt dan. De heer Van Santen: Mijn voorstel is, misschien ben ik niet duidelijk geweest, dat er een risicoanalyse

komt met scenario's en mogelijke maatregelen indien die scenario's zich dreigen voor te doen. Dat is het voorstel van de VVD. Mijn vraag is: hoe denken de anderen daar over?

De heer Azzouzi, PvdA: Met ons grondbedrijf gaat het goed, met name voor de grondexploitaties die aflopen, Oudeland, Westpolder en het nieuwe winkelcentrum in Berkel. Wel spannend, wat de VVD zegt, Wilderszijde. De beeldvorming was overigens heel goed en helder, maar ik heb nog een aantal vragen aan de wethouder. Wat gaan de hogere bouwkosten en mogelijk minder vraag van kopers betekenen? Heeft het college daar al een indicatie over? Kunnen de plannen in het kader van het gepresenteerde bestemmingsplan gehaald worden, gerealiseerd worden? Voor Wilderszijde, wanneer gaat de eerste paal als het project van Buyten afgerond is? Als reactie op de VVD, wij willen wel een gedegen analyse, maar vanuit onze partij willen we ook kijken als we verlies gaan lijden op de geplande huizen of we meer sociale en betaalbare woningen kunnen bouwen, want wij gaan echt geld erin steken in de zin van verlies. Maar je kan ook investeren om een ander segment te gaan bouwen. Dat is het antwoord daarop.

De heer Jansen, WIJ: Ook vanuit WIJ dank aan het college en de ambtenaren voor de duidelijke rapportage in het MPG. Het voorliggende stukken samen met de heldere uiteenzetting in de beeldvorming van vorige week geeft mijn fractie op de meeste projecten een goed gevoel en de overtuiging dat we in control zijn. Aansluitend bij de VVD, ook wij hebben de zorgen bij Wilderszijde. Een afschrijving van 70% op de NCW in 1 jaar is wel heel erg veel. Onze vraag aan de wethouder is: verwacht men dat dit door omstandigheden een eenmalige hoge afschrijving was, wat zijn de mogelijkheden om in de komende jaren variaties in de NCW op Wilderszijde beperkt te houden? Dank u wel.

De voorzitter: Misschien is het makkelijker voor mensen die luisteren en niet financieel onderlegd zijn, dat ze weten wat NCW en MPG is. Ik wil vragen om dat voortaan duidelijk aan te geven.

De heer Ruijtenberg, GL: Het is vrij duidelijk, de grex en presentaties was goed, dus allemaal prima. Wat ons betreft zou het gewoon een hamerstuk zijn. De vraag die de heer Van Santen heeft gesteld is eigenlijk perfect beantwoord door mijn collega aan mijn rechterzijde, mijn linker collega dan. Ook wij denken dat je daar beter kan investeren, als je toch verlies gaat maken, in een ander segment waarbij je ook meer sociaal kan bouwen, want de denken en erkennen dat daar een grotere noodzaak toe is. Dus ik sluit me daar aan bij de woorden van de heer Azzouzi. De heer Van Santen: Mijn vraag was meer geënt op, we hebben nu positieve grexen op Wilderszijde, die gaat nu hard naar beneden, zoals meneer Jansen dat zei, maar is nog positief. Misschien wordt het nul, dat is op zich ook niet erg als we kunnen bouwen wat we willen bouwen. Maar wat ik nu aan de overkant hoor, is: het is eigenlijk prima als het in het verlies gaat. Zo interpreteer ik dat. Is dat nou echt de bedoeling? De heer Ruijtenberg: Nee, het is niet de bedoeling dat we gaan verliezen. De bedoeling is dat we daar gewoon winst op maken, op die grondexploitatie, dat het in ieder geval kostendekkend zou moeten zijn. Of je echt winst wil maken is een tweede, maar in ieder geval kostendekkend. Mocht nu echter blijken dat om wat voor reden ook de winst niet realistisch is, dan zou je kunnen gaan kijken om een ander segment te doen. Je kan in de toekomst kijken wat je daar zou willen. Is het duidelijk voor u? Ik zie u knikken. Dan een klein stukje over de semantiek, waar ik het over had, ik ga het toch doen, sorry. Op pagina 3, bij paragraaf 1.1. De grondexploitaties worden met de grootst mogelijke zorgvuldigheid opgezet, het blijft echter een voorspelling van de toekomst. Voorspellen van de toekomst doen we voornamelijk op de kermis met tarotkaarten en glazen bollen. Ik zou willen dat de tekst daar aangepast wordt, dat we dus niet gaan voorspellen, maar dat we een verwachting hebben van de toekomst. Dat oogt iets professioneler dan een toekomstvoorspelling, die je eigenlijk niet wilt doen. Het is semantiek, ik ga er geen amendement over indienen, dat is zonde van de tijd.

De heer Philippens, L3B: Volgens ons weer een uitstekende doorrekening. Het kan ook gewoon een hamerstuk worden. Ik ben wel even aan het denken over de risicoanalyse. Ik denk ook even terug aan het gesprek met de accountant, daar had ik het gevoel dat we op risico best wel in control waren, maar ik wacht even de reactie van het college hierop af. Daar wil ik het voor nu bij laten.

De heer Jonker, D66: Ook wij willen bedanken voor de opgestelde actualisatie. We hebben met interesse de beeldvorming gevolgd afgelopen woensdag. Altijd weer fijn om een idee te krijgen van hoe de vlag erbij hangt voor verschillende grexten. Ik heb de zorgen gehoord van de heer Van Santen over Wilderszijde. Ik ben niet op voorhand van mening dat we nu gelijk een risicoanalyse en scenario-ontwikkeling op los moeten laten. Natuurlijk moeten we het goed blijven volgen, maar ik ben ook benieuwd hoe de wethouder daar naar kijkt, hoe je met dat soort verslechterde omstandigheden en risico's omgaat voordat we tot activiteiten overgaan. Dan nog een detail, het is misschien ook in de commissie ruimte aan de orde geweest. Ten aanzien van de ontwikkeling van horeca in het Landscheidingspark wordt gezegd in de tekst dat de afronding merendeels in 2023 en nog wat kleine dingen in 2024 zal plaats vinden, maar er was ook berichtgeving in het Financieel Dagblad over gedoe tussen Waterland en de heer Daniël de Blok, wat spanningen op merenlei gebied. Zijn er risico's in de planning van de uitvoering daar? Of zijn die er niet of weet u dat niet? Dat wilde ik even weten.

De heer Krieger, CDA: Voor de kijkers thuis: het gaat over de meerjaren prognose grondexploitaties. Daar komt naar voren, dat baart ons een klein beetje zorgen, de netto contante waarde van Wilderszijde is flink achteruit gegaan. Daarbij, voorspellen is lastig, je kan inschattingen maken, maar ook wij zijn benieuwd hoe de wethouder daar tegenaan kijkt. Op het moment van economische voorspoed is het makkelijker voorspellen, maar ik denk dat we het er met zijn allen over eens zijn dat we in bijzondere tijden leven met toch zorgelijke ontwikkelingen zowel op het economisch als op het geopolitieke vlak wereldwijd. We weten niet wat er gaat gebeuren. Wij willen als CDA, wij vertrouwen erop dat het goed gebeurt, dat de wethouder het allemaal goed monitort, maar wij willen toch de nadruk leggen op: blijf goed de vinger aan de pols houden, want je kan er beter vanuit gaan dat het misgaat en dat het dan meevalt, dan wanneer je ervan uitgaat dat het meevalt en dat het dan flink mis gaat. Wij als CDA zullen het uiteraard scherp blijven monitoren. We zijn wel even benieuwd hoe de wethouder daar tegenaan kijkt. De heer Van Santen: Ik hoor u indirect antwoord geven op mijn vraag. U zegt: als het mis gaat. Eigenlijk een scenario, als het mis gaat, dat we dan iets hebben. Bent u het met mij eens? De heer Krieger: Nou ja, in zoverre, wij vertrouwen erop dat de wethouder zijn werk gewoon goed doet en als hij het goed doet, dan houdt hij daar rekening mee. Of er dan apart een hele risicoanalyse op losgelaten moet worden, nee, maar voorzichtigheid is geboden.

De heer Markus, CU: Een prima stuk, een prima overzicht. Het is altijd jammer dat we er weinig tijd aan besteden, want er zit heel veel werk achter, maar als het een goed stuk is, hoeft je daar ook niet lang bij stil te staan, dus hoe korter we erbij stil staan is een compliment. Dan even over Wilderszijde. Wij zijn er niet direct een voorstander van om scenario's op te stellen, ik laat me door goede argumenten anders inzien. Volgens mij houden wij in onze risicoparagrafen ook fors rekening met Wilderszijde. Daar zijn ook verschillende scenario's doorgerekend met kostenstijging, wat we aan risico's moeten opnemen. Wellicht is dat voldoende. Ik hoor graag van de wethouder of dat zo is en of daar wellicht in de komende begroting een bijstelling gaat plaatsvinden als het om dat risico gaat. Dat lijkt ons voor dit moment voldoende. Het is goed om de vinger aan de pols te houden. Wellicht volgend jaar wel. De heer Azzouzi: Het gaat niet alleen om risico's beheersen, het gaat ook om bijsturen. Dat is wat ik bedoelde met het antwoord op de VVD. Met bijsturen heb je als raad de kans om met een ander segment door te gaan. Dat. De heer Markus: Dat klopt. Naast

hetgeen je als risico's opneemt, heb je alle mogelijkheden om in de toekomst bij te sturen aan je programma om alsnog op een positieve of minder negatieve grex uit te komen, dat klopt.

Mevrouw Van Olst, VOOR: Weer inderdaad een prima rapport. De opmerking van de heer Van Santen, daar ben ik het eigenlijk wel mee eens. Er zijn zorgen over de dalende netto contante waarde. Is het nou heel raar om te denken in scenario's. In het volgende onderwerp komt aan de orde dat het grootste risico de grexen zijn, daarvan is Wilderszijde het grootste risico. Is het erg om van tevoren al een beetje in te schatten hoe dat gaat lopen? Waarschijnlijk wordt dat dus al gedaan. Daarbij hoor ik ook de heer Azzouzi over: als je daarop voorsorteert, zou je misschien nog plannen kunnen aanpassen om het wel van de grond te krijgen en daar dus minder verlies op te maken of betere marktverhoudingen te krijgen, voor wat dan speelt, want als we inderdaad een recessie tegemoet gaan, dan zijn er gewoon ander soort huizen nodig, dat ben ik het wel met hem eens. Daar wil ik het even bij laten.

De voorzitter: Er schoot me een gezegde binnen: voorspellen is moeilijk, vooral als het de toekomst betreft. Daar ging de discussie over, de semantiek, toen schoot dat me te binnen, vond ik aardig om te zeggen.

Beantwoording college

Wethouder Fortuyn: Laat ik maar meteen dat schot voor open doel gebruiken, de semantiek. Ik volg de redenering die u gevolgd heeft, we gaan er geen semantische discussie van maken, het klopt helemaal. We hebben het hier over de grex, een financiële paragraaf. U heeft allerlei vragen om ook te komen tot een beeld, beeldvorming, verandering bestemmingsplan, eventuele afspraken die gemaakt zijn met de markt. Dat ligt natuurlijk wel een beetje buiten de scope. Aan de andere kant, ik wil er wel op reageren. Wilderszijde, dat is feitelijk waar de aandacht naartoe gaat, daar lopen we de hoogste risico's. Het is terecht, dat daar zorgen over zijn en dat de ontwikkelingen nauwkeurig in de gaten gehouden moeten worden. Aan de andere kant denk ik ook dat we realistisch moeten zijn, dat we zorgvuldig moeten zijn, voorzichtig moeten zijn, maar tegelijkertijd ook een bepaald optimisme moeten uitstralen. Wij hebben de frequentie met de ontwikkelaars, denk aan plan Buyten, maar ook met de BBGZ-groep. Wij hebben in hoog frequente manier overleg met elkaar. In beide groepen zitten financieel sterke partijen. Financieel sterke partijen die een wat grotere horizon hebben dan alleen maar een project maken, opleveren, wegwezen. Met name BPD is een sociaal belegger en een grote belegger, die een langere horizon heeft. Dat geeft in ieder geval een beetje rust. We zien dat de vraag in de markt niet is afgenomen, integendeel, de vraag is nog steeds enorm groot en de opgave vanuit het rijk om 900.000 wooneenheden te creëren is niet van tafel, dus de vraag is nog de vraag. Dan komt de vraag: wat ga je dan bouwen? Je gaat niet bouwen voor leegstand. Die gesprekken heb ik ook met projectontwikkelaars. Wij kijken niet naar verandering van de afspraken, die wij met de raad hebben en waar ook een bestemmingsplan op geënt is, namelijk 50% betaalbaar en 50% op een andere wijze. Die 50% op een andere manier invullen is de winstfactor voor feitelijk de ontwikkelaar. Tegelijkertijd, de v.o.n.-prijs en de NHG-prijs en de kosten gaan drukken, het is een residuele afspraak, met andere woorden het verschil tussen de winst die gemaakt gaat worden wordt weggedrukt door het oplopen van de kosten, dan krijg je natuurlijk wel een ander gesprek. Tegelijkertijd heb ik ook gesprekken over het feit dat wij op dit moment met de ontwikkelaars de grens van € 4,5 ton nog steeds als een zeer acceptabele en invullende vraag is vanuit de markt. Wij bieden hier als Lansingerland en met name Wilderszijde een groene omgeving, een mooie gemeente. Voor € 4,5 ton heb je hier een huis met een voor- en achtertuin. En daaronder natuurlijk sociaal. In dat gegeven zien wij in Rotterdam, dat je voor € 4,5 ton op een appartementencomplex komt met andere vierkante meters. Kortom, de vraag is er wel, we bieden meer en we zijn uitstekend ontsloten naar de metropolen Den Haag en Rotterdam.

Kortom, je zal misschien een marktverschuiving zien, dat klopt. Wat we ook gaan zien, dat we eerder in de bouwvelden aan de slag gaan met de betaalbare woningen, dat is ook waar we over praten. Je zal op een ander tempo de andere typologie woningen gaan realiseren. Maar ze hebben er ook belangen bij dat ze personeel weten te houden, want het drama 2008-2014 hebben we meegemaakt, dat alle personeel weg was, de markt trekt aan en er is geen personeel meer. Dat willen ze zien te voorkomen. Met 3B zijn goede gesprekken om te kijken: hoe gaan wij toch kwaliteit leveren? Wij staan erop om de beukmaat, de voorzijde, de breedte van het pand, die komt niet onder de 4,80 meter, want we willen wel kwaliteit blijven leveren. Zo zijn we al doende elkaar wel aan het helpen en praten, waar liggen de mogelijkheden. Tegelijkertijd willen we tempo houden met verkoop. Tegelijkertijd zal in de programmering of de uitvoering een ander typologie eerder gebouwd worden. Vanaf de zomer gaat OCW, de ontwikkelcombinatie, de start verkoop, u ziet het al, Waterwijk, als u beneden binnen komt, u struikelt er bijna over, de verkoop wordt gestart van Waterwijk, het eerste bouwveld is klaar, het gaat aangeboden worden. De BBGZ-groep gaat eind dit jaar / begin volgend jaar beginnen met de verkoop. Kortom, partijen zitten er positief in. Dat neemt niet weg dat je als grex een risico loopt, daar hebben we het in feite over. In het risico, dat we niet kunnen voorspellen, we moeten meer verwachtingen hebben of andere termen gebruiken, maar we gaan de semantiek even niet aan, houden wij er al rekening mee. Als u kijkt bij de financiële toelichting van de jaarrekening, dan ziet u dat wij het weerstandsvermogen van € 36 mln naar € 39 mln hebben opgehoogd. Dat betekent dat we al op de grex verliezen c.q. de afboekingen min of meer meenemen. Tegelijkertijd gaan we vandaag besluiten om die € 5 mln naar de algemene reserve te brengen. Het is een beetje goochelen met geld, maar het is wel zo. We hebben een positief resultaat, winstneming, dat gaat naar de algemene reserve. Dat is het spel dat erin zit. Om daar nou scenario's op te gaan draaien, dat is wel een heel lastige. Het vertrouwen, ik ben blij dat de heer Krieger dat zegt, we moeten ook op de wethouder kunnen vertrouwen. Als wij ontwikkelingen in de markt zien, dan is het eerste wat we doen: naar de raad gaan. Weet wel, dat wij elke 3 weken een controleteam hebben, die ontwikkelingen met name op Wilderszijde in de gaten houden. Wij volgen ook de markt. De ambtenaar naast mij, u kent haar allemaal, is verantwoordelijk voor de grex, de documentatie, zij is daar zeer gedegen in. Ze zijn er allemaal op gespitst om de marktontwikkelingen in de gaten te houden. Als afsluiting voordat ik antwoorden geef, de meeste heb ik al gegeven: wij moeten ook hier als raad, maar ook als maatschappij hier buiten even nadenken. Natuurlijk, de huizen zijn duurder geworden, dat is een gegeven. De rente is 4,5%, ik vind het een heel normale rente, want de 1% of 0,5% die we gehad hebben, is niet van deze tijd, laten we even reëel zijn. De lonen zijn gemiddeld met 10% gestegen. De woningen die gebouwd worden kennen of een heel lage energierekening of nul op de meter. Dat betekent dat je netto meer kan betalen voor je woonlasten. Het moet even landen om dit op gang te krijgen, maar de vraag is niet veranderd. Laten we niet allerlei scenario's bedenken van: het gaat allemaal niet lukken. Voordat ik het weet, heb ik het luchtkasteel weer te pakken, dat kan, maar ik wil wel realistisch zijn. Ga niet in de kramp zitten, zo praat ik ook met de ontwikkelaars. Laten we even goed scherp blijven, scherp blijven op wat er in de markt gebeurt. Aan de bel trekken bij u op het moment dat het erop aan komt, want nogmaals, meneer Krieger gaf het ook aan, geopolitiek of macropolitiek, er kunnen allerlei dingen gebeuren. Maar op onze handen zitten is er niet bij, we gaan gewoon door. Wij hebben een woonvraag, onze wachtlijsten zijn lang, we hebben allerlei andere opgaven te doen. Ik ga niet over de programmering, die heeft u vastgesteld, dus die 50% betaalbaar, waarvan 25% sociaal en de rest is ook ingevuld. Als dat moet veranderen, dan komen we of bij u terug of er komt een voorstel vanuit de PvdA en die probeert een meerderheid te krijgen, ik vind het allemaal prima. Als we niet opletten krijgen we vanuit een ander gremium de opdracht. Laten we doorgaan, positief zijn. Sorry, maar ik moest het even kwijt om dit even te duiden. Daarmee heb ik de risicoscenario's aangeduid. Het weerstandsvermogen is eigenlijk de paragraaf die de risico's afdekt. Ik kan allerlei scenario's bedenken van als het wel lukt of niet lukt, zoveel huizen of 30% sociaal, weet je, een hoop werk voor N. maar zij heeft het al druk zat met dit in het

controlteam. Zou ik niet adviseren. We hebben het gehad over de eerste paal en ontwikkelingen. Ik heb aangegeven: het programma is vastgesteld. Meer sociaal hoor ik uit uw woorden, maar ik heb u advies gegeven. Landschapspark, dat is een heel bijzondere. Dat is natuurlijk een private activiteit. Er wordt van alles beweerd in de krant, ik heb het ook gelezen. Triest dat het zo moet gebeuren, maar de ondernemer is nog steeds up and running. We zijn bezig met de speeltuin om die weer terug te halen naar ons, althans, de grond, dan krijgt het gebouw een ander concept, brasserie of iets in die geest. CDA, voorzichtigheid is geboden. Dat heb ik wel beantwoord. Dan ben ik er doorheen. Ik kan niet in een glazen bol kijken, ik kan niet voorspellen, maar dat mag ik niet meer zeggen. De heer Jansen: Ik had nog wel graag een antwoord op mijn vraag, of u denkt dat deze afschrijving eenmalig zo groot is door de omstandigheden en hoe wij denken in control, dat heeft u beantwoord, maar of het een eenmalige afschrijving was. Wethouder Fortuyn: Dat is moeilijk te zeggen, voor dit moment schatten wij het nu in. We zetten nu de grex vast. Nogmaals, als de afschrijving te kort zou zijn door ontwikkelingen, dan gaan we wel eerst aan de bel trekken, dan gaan we reserveren via het weerstandsvermogen. Dat kan. Laten we niet extra activiteiten doen als we u beloven dat we aan de bel trekken mochten er ontwikkelingen zijn die ertoe nopen. De heer Krieger: Het laatste wat de heer Fortuyn zei, is het nou een afschrijving of is het iets anders? Volgens het CDA is het geen afschrijving? Wat is het dan? Wethouder Fortuyn: Het is een afschrijving op de potentiële winst die we hadden. We reserveren dat bedrag als een risico. Met andere woorden, het is nu € 8 miljard, of 8 miljard, was het maar waar, er is nu een positief resultaat van € 8 mln op Wilderszijde, daar is een fors bedrag op afgeschreven, die is terug gekomen in het weerstandsvermogen, dat hebben we dus gereserveerd. Het is allemaal papier, het is pas werkelijkheid als het voorbij is en klaar. Dus u heeft gelijk als u het zo noemt, het is geen afschrijving, het is een reservering, klopt.

Tweede termijn

De heer Van Santen, VVD: Het is voor ons een hamerstuk. Als u nou de makelaar bent van elk huis, dan heb ik er heel groot vertrouwen in dat het goed gaat. Dan gaan ze als warme broodjes. U zegt: dan verhogen we het weerstandsvermogen of het risico. Dat zegt u heel mooi, maar dat betekent gewoon: dan nemen we meer verlies, dat halen we uit de algemene reserve. De insteek van mij was nou juist om dat te voorkomen. Maar ik hoor u ook zeggen: we zitten er bovenop. Het gaat me niet om optimisme of negatief, het is gewoon de realiteit. We zullen ons moeten aanpassen en realistisch zijn. Het is niet negatief of positief, we moeten ons goed voorbereiden ook op slechte jaren. Wij blijven het dan ook goed volgen. U vindt het nu niet nodig, volgens mij vinden de meeste andere partijen het ook niet nodig om een scenario-analyse te laten uitvoeren, dus dat houden we nog even bij ons. Dank u wel.

De heer Azzouzi, PvdA: We willen de wethouder bedanken voor de beantwoording, het was helder. Een hamerstuk.

De heer Krieger, CDA: De wethouder bedankt voor zijn beantwoording. Toch wil ik nog even benadrukken, de wethouder is een positief mens, dat is fijn, maar ik wil toch even meegeven m.b.t. zeker Wilderszijde: laten we realistisch en waakzaam blijven. Wij geven hem dat vertrouwen, wij blijven scherp monitoren, maar niet te positief. Ik zou willen dat ik met u mee kon doen in de polonaise, maar laten we nog even een klein voorbehoud houden.

De heer Jansen, WIJ: Wethouder, bedankt voor de beantwoording. Ook voor WIJ is het een hamerstuk.

De heer Jonker, D66: Ook ik wil de wethouder bedanken voor zijn heldere en gepassioneerde toelichting. Ik heb er alle vertrouwen in, voor ons is dit ook een hamerstuk.

Mevrouw Van Olst, VOOR: Ik wil toch nog even tegen de wethouder zeggen, ik vind het echt heel fijn dat u zo positief bent, dat vind ik echt heel fijn, maar ik vind het wel vervelend, dat niet, maar dat u zegt: we moeten niet in een kramp gaan zitten, niet negatief doen. Wij willen als raad natuurlijk gewoon goed ons werk doen, we moeten een realistisch beeld voor ogen houden. Wij zien het helemaal van een afstand, dus daarom kunnen dit soort vragen weleens gesteld worden. Dank u wel.

Wethouder Fortuyn: Ik wil nogmaals even bevestigen, ook naar mevrouw Van Olst en naar meneer Krieger en meneer Van Santen, ja, we zijn kritisch, we blijven het volgen, we blijven monitoren, we geven ruimte. Inderdaad, ik ben iemand vergeten. Wilderszijde. Dat is op loop- en fietsafstand, 750 meter dan zit je op station Berkel en Rodenrijs, 10 minuten op centraal station Rotterdam en 15 op Den Haag. Het is een geweldig mooie locatie in een groene gemeente met vitale kernen.

De voorzitter: Ik stel vast dat deze actualisatie van de grexen als een hamerstuk naar de raad kan. Het is duidelijk, de wethouder gaat niet op zijn handen zitten. Hij zegt: we moeten lopen, positief vooruit gaan, maar wel realistisch en waakzaam. We sluiten dit agendapunt af, het gaat als hamerstuk naar de raad. Ik stel voor om even 5 minuten te schorsen.

Schorsing

De voorzitter: Ik heropen de vergadering.

6.c Vaststellen jaarstukken 2022

De voorzitter: De jaarrekening is een verantwoording van waaraan en hoeveel geld door de gemeente is uitgegeven. Ook over de inkomsten wordt verantwoording afgelegd. Het is aan de gemeenteraad om de jaarstukken te beoordelen en vast te stellen. De accountant heeft een goedkeurende verklaring afgegeven voor zowel het aspect getrouwheid, de cijfers geven een juist beeld, als voor het aspect rechtmatigheid, de jaarrekening voldoet aan de wettelijke regelingen en verordeningen. De begeleidingscommissie accountantscontrole adviseert uw commissie AB positief over het accountantsverslag.

De heer Van den Beukel, CDA: De jaarstukken, het is een kloek boekwerk met op blz. 258 zelfs kusjes van de wethouder financiën. Dat wil ik u niet onthouden, voor het geval u het niet gelezen heeft. Dat vind ik wel bijzonder, dus dank daarvoor, maar meer voor al het werk dat erin is gaan zitten, dat is namelijk belangrijk. In Den Haag noemen ze dit: woensdag gehaktdag. Het is woensdag, ik denk niet dat we er perse gehakt van willen maken, dat is niet nodig. Het is wel goed om één keer per jaar kritisch te kijken naar wat er het afgelopen jaar gepresteerd is. Dat doen we vandaag. Wat is er goed gegaan, welk deel van de ambities is niet uitgevoerd en waarom dan. Namens het CDA deel ik met u onze taxatie en ik heb een aantal vragen aan het college. Allereerst financieel, er zijn zorgen. We zijn bij de begroting 2023 en we gaan door met de kaderbrief. Veel van die zorgen zijn extern gedreven, maar de oplossing ligt wel bij ons, de verantwoordelijkheid ligt bij ons als gemeente, dus prudent begroten is belangrijk en ook zelfdiscipline is belangrijk bij nieuwe uitgaven. Niet als doel op zich, maar om maatschappelijke resultaten te boeken. Dus de vraag is: is de gemeente financieel verstandig geweest? We kunnen o.a. zien dat er € 3,6mln is gehaald uit de Eneco-reserve voor het realiseren van flexwoningen. Dat vonden wij een voorbeeld van onverstandig financieel beleid. Opletten geblazen de komende tijd. Inhoudelijk. Samenwerken en participatie, we zien dat dat nog een beetje uit de startblokken moet komen. De KPI's zijn ook

niet erg rooskleurig. Het doel was om afspraken te maken binnen 2 weken en het resultaat is dat het meer dan 2 weken duurt. Dat vraagt een reflectie van de heer Muis. Veiligheid, goede initiatieven, samenwerking met scholieren, meer BOA's, doorpakken op ondermijning, prima. Toch ook hier wel zorgen. Er staat bijvoorbeeld in het boekwerk dat de samenwerking met BTL is geïntensiveerd. We hebben vanavond de inspreker gehoord, volgens mij wordt het aan de kant van BTL anders beleefd. Graag ook een reflectie vanuit het college, specifiek de burgemeester. De heer Azzouzi: Volgens mij heeft de heer Van den Beukel een andere jaarrekening voor zich of gelezen, met de opmerking of we goed bezig zijn met de uitgaven. Ik zie een positief resultaat. Hoe kijkt de heer Van den Beukel daar naar. De heer Van den Beukel: De kaderbrief wil ik niet naar nu halen, ik heb genoemd dat ik een verkeerde uitgave uit de Eneco-middelen zie. In de kaderbrief staan dieprode cijfers voor de komende jaren, daar wil ik het even bij laten voor nu. Openbare orde is ook zo'n punt. Er staat iets belangrijks op die gekke plek, namelijk dat de wijkmanagers de spil zijn in de kernen en dat ze m.b.t. beheer en leefbaarheid goud waard zijn. Ik ben het met u eens. De heer Ruijtenberg: Ik wil even afstand nemen van de woorden van de heer Van den Beukel, de woorden: ik zie een verkeerde uitgave of besteding van Eneco-gelden. We hebben in de raad er een discussie over gehad, we hebben in meerderheid besloten dat wij dat als raad een verstandige uitgave vinden. Dat u dat een verkeerde beslissing vindt, ik zou willen dat u zegt: ik zie naar ons inzien een verkeerde uitgave. En niet 'een verkeerde uitgave', want dat is uw perceptie, niet die van ons. De heer Van den Beukel: Ik neem het voor kennisgeving aan om mijn spreektijd wat anders te besteden. Cultuur. We zijn dankbaar voor alle culturele initiatieven in de samenleving. Zelfs de vrouw van de burgemeester doet eraan mee, hebben we kunnen lezen. We hebben ook zorgen, dat uiteindelijk de cultuurhuizen met een budget van miljoenen ten koste zullen gaan van financiële ondersteuning aan maatschappelijke voorzieningen. Die zet ik even neer, we zullen er in het vervolg goed op letten. Op onderwijs zijn mooie dingen gebeurd, dank daarvoor. Er gaan bijna 7.000 kinderen naar primair onderwijs in Lansingerland in mooie gebouwen met steeds groenere schoolpleinen. Het sociaal domein, daar gebeuren ook mooie dingen. De GGD levert kwaliteit. Maar er is ook wel droefenis, ik wil even stilstaan bij het feit dat er 280 meldingen blijken te zijn van huiselijk geweld en kindermishandeling. Er zijn notabene enorme wachtlijsten in onze gemeente van meer dan 6 maanden. Het gaat erover in commissiedebatten, maar het is goed om het ook in dit debat te benoemen. Ik zou willen vragen aan de wethouder om dat als een indicator op te nemen in het vervolg, want 6 maanden is onacceptabel. Ik hoor veel klachten in de samenleving, dat moet fors omlaag. Het staat niet bij de indicatoren in het overzicht, graag in het vervolg wel. Openbare ruimte, daar gebeuren ook mooie dingen, maar m.b.t. groen is niet zo erg veel gebeurd als we het jaarverslag erop nalezen. Graag daarop een reflectie van wethouder Muis, wat zijn ambitie is voor 2023, of er nu wel investeringen worden gedaan, want het laatste jaar is er volgens onze beleving en ook volgens de jaarstukken niet veel gebeurd. Op infrastructuur een vergelijkbare vraag aan wethouder Fortuyn, ook daar zijn een paar mooie prestaties genoemd, maar op het vlak van de N209, de grootste infrazorg van Lansingerland en zeker als in 2016 de A16 open gaat, is niet veel gebeurd. Wat is zijn ambitie voor 2024? Tot zover in de eerste termijn.

De heer Azzouzi, PvdA: We bedanken het college en de organisatie voor de stukken. Ik ga mijn bijdrage splitsen in financieel en beleidsmatig. Ik ga me wel beperken tot de kern van het verhaal, wel de scherpste zoeken en zeggen hoe de dingen zijn. Financieel stellen we weer vast, dat we wederom te maken hebben met een overschot, een positief resultaat. Dit staat haaks op de bezuinigingsronde in 2021 en 2022 en de vandaag verschenen kaderbrief met de tekorten en mogelijke bezuinigingen in 2024. Dat kunnen we de inwoners niet meer uitleggen. Dat heb ik vorig jaar ook gezegd tijdens de behandeling van de jaarstukken 2021. Gelet op de omvang van het verschil tussen de slotwijziging en de jaarrekening, het verschil t.o.v. de zomerrapportage, was nog erger, daar was het resultaat negatief, stellen we vast dat we toch nog niet in control zijn. Los van de discussie incidenteel / structureel, daar kom ik straks op terug, vinden we dat een aantal posten

toch bij de slotwijziging gemeld had kunnen worden. Om een voorbeeld te noemen: voordeel op belastingen. Als je goed monitort dan kan je een deel van die 850k melden. We zien in de jaarstukken wederom dat alle voordelen als incidenteel gekwalificeerd zijn. Bij een aantal toelichten staat dat nog niet duidelijk is of het incidenteel of structureel is, dat wordt nog onderzocht. Gelet op de ervaringen van voorgaande jaren kan de fractie van de PvdA niets anders vaststellen dat in deze begroting, maar ook in de begroting 2023 en straks 2024, daar komt die meneer Markus, structureel lucht in de begroting zit. Voorbeelden hiervan, de belastingen heb ik net genoemd, maar ook jeugd en WMO, daar hadden we bij de behandeling van de begroting 2022, ik kan me de discussie met de voormalige wethouder herinneren, dat wij het principe realistisch begroten niet altijd realistisch hadden geacht. Dat blijkt nu. Maar simpel voor de kijkers, voor de andere raadsleden, we hebben in de begroting 2022 geld opgehaald, die niet nodig was ook door bezuinigingen, die niet teruggedraaid zijn. Dat het overschot naar de algemene reserve gaat en daarmee naar het weerstandsvermogen noemen wij als PvdA meer in werkelijkheid dan in aansturing of strategie. In het kader van samen besturen gaf ik ook vorig jaar aan de noodzaak van een zero base operatie, waardoor alle budgetten opnieuw beoordeeld worden. De heer Van Santen: Een klein stukje terug in uw betoog, over iets waar net positief over gelachen werd, namelijk dat u wederom gelijk heeft, dat er weer een overschot is en uw oproep om scherper te begroten. We weten natuurlijk ook, dat veel baten incidenteel zijn, dus het is lastig om dat structureel te begroten. Dat weet u ook. Wat is uw voorstel dan wat ons dan gaat helpen, zodat het niet meer gebeurt en dat we er baat bij hebben? De heer Azzouzi: Volgens mij heb ik de vraag van de heer Van Santen net beantwoord. Ik heb een aantal voorbeelden van waarom wij denken dat er structureel lucht in de begroting zit. Die kan je eruit halen. Het voorbeeld van de stelpost algemene uitkering, dat is lucht in de begroting van € 1,2 mln. Dat moet er gewoon uit. Ik herhaal, de zero base, misschien helpt de kracht van de herhaling. Hoe staat de wethouder hier tegenover? Dat is mijn vraag. Beleidsmatig ga ik in op een aantal punten. De grondexploitaties hebben we bij het vorige agendapunt benoemd, Wilderszijde. Er staat dat er geen geld is voor 2 fietsenstallingen. Wanneer krijgt station Rodenrijs eindelijk een bewaakte fietsenstalling? Hoe groot is het financieel tekort? Dat is een vraag aan de wethouder. We hebben ook gemerkt of de werkelijkheid dat we personeelstekort hebben. We stellen vast dat veel vacatures niet ingevuld zijn. Hoe gaan we daar op sturen? Ook een vraag de wethouder. Schuldhulpverlening, in de jaarstukken staat een rooskleurig beeld. Wanneer komt het plan, het uitvoeringsplan? Straks in de tweede termijn de rest. Dank u wel.

De heer Weerheijm, D66: Ik laat de semantische discussie of het wel of geen lucht is aan de heer Markus. Ik heb net gehoord van de heer Duk dat we moeten ophouden met het steeds bedanken van elkaar, maar ik ga toch even bedanken voor het opstellen van deze mooie jaarstukken. Toch altijd een heel karwei en heel boekwerk. Dit keer heb ik hem niet op papier gevraagd, maar digitaal, want beter voor het milieu, maar ook digitaal is duidelijk dat het een flink boekwerk is. Ik begin met een kleine algemene reflectie op wat het jaar 2022 was. Het was eigenlijk een heel bizar jaar, het einde van de pandemie, verkiezingen georganiseerd, nieuw college gevormd, coalitieakkoord, de verschrikkelijke oorlog in Oekraïne, die veel impact heeft gehad ook op Lansingerland, stijgende prijzen, inflatie, flexwoningen. Al met al een ontzettend intensief en bijzonder jaar. Als we dan kijken naar de jaarstukken, dan zien we aan het einde een best grote plus staan, vooral veroorzaakt door allerlei incidentele meevallers en budgetoverhevelingen. Dat zegt eigenlijk niet zo heel veel over de lange termijn. De heer Van den Beukel heeft er ook iets over gezegd, die zorg delen we ook een beetje, maar daar gaan we het uitgebreid over hebben bij de kadernota. Ik zal nu een aantal dingen aanstippen die ons opvielen in de stukken. Wat ons opviel, bijvoorbeeld op het gebied van veiligheid, daar zagen we dat er drie keer zoveel integrale veiligheidscontroles waren uitgevoerd dan begroot, 232 tegenover 100. Dat lijkt ons een heel mooie score. We zien sowieso meer samenwerking tussen BOA's en politie, wat een heel mooie trend is, zeker op het gebied van

onderminning, om dat tegen te gaan en juist niet te bevorderen vanzelfsprekend. Als we kijken naar sport, cultuur en onderwijs zien we dat daar toch ook nog wel wat te winnen is. We zien dat slecht 52% van de buitensportverenigingen rookvrij is, daar kan nog best wel wat gebeuren, dat gaat zeker nog her en der terug komen in de commissie samenleving. Een ander punt dat opviel, daarvan zouden we de reflectie willen van de wethouder. Bij het sociaal domein zien we aan de ene kant dat het eigenlijk best goed gaat in Lansingerland met een laag aantal bijstandsuitkeringen, 1,2%. Aan de andere kant zagen we ook dat er ruim 1.800 keer aanspraak was gedaan op stichting Leergeld, dat is ook een verdrievoudiging ten opzichte van wat begroot was. Daar schrikken we dan toch een beetje van. Dat komt natuurlijk, denk wij, door de hoge inflatie. Het laat vooral zien, ondanks dat het goed gaat in Lansingerland, dat toch veel mensen moeite hebben om de eindjes aan elkaar te knopen. Misschien lukt het wel om de hypotheek te betalen of de huur en dat soort dingen, maar dat er aan het eind van de maand toch nog weinig over is. Dat is een zorgwekkende trend, die we moeten onderkennen. Nog een specifiek puntje, een budgetoverheveling die ons opviel was de uitstel aanbesteding van € 170.000 voor een project op het snijvlak tussen duurzaamheid en kunst voor windturbines in de vorm van planten. Ik had hier staan: over wind hebben we het uitgebreid genoeg gehad vanavond, maar dat is van de agenda af gehaald, dus daar gaan we het niet over hebben, maar ik vroeg me toch af waar deze vandaan kwam, want het verbaast me toch wel een beetje, wat voor soort project het eigenlijk is. Als het gaat om duurzaamheid, het heeft te maken met Horti Science, staat er, als het te maken heeft met duurzaamheid, voor € 170.000 kan je veel leuks doen op het gebied van duurzaamheid in de glastuinbouw, zeker omdat in de Horti Science visie daar in totaal maar € 80.000 beschikbaar is. Als het iets is op het gebied van kunst, dan vragen we ons af: wat is hier de toegevoegde waarde van? Omdat we in 2024, volgens Horti Science, ook al een landmark ten koste van € 75.000 gaan realiseren voor het Horti Science park. Dus vraag aan de wethouder: waar komt deze kostenpost van € 170.000 eigenlijk vandaan? In welk beleid vindt dit zijn oorsprong? Is dit nu wel de meest zinvolle besteding, want het is best een hele hoop geld. Ik wil daar graag een reflectie over horen. Daar wil ik het voor nu even bij laten. Dank u wel.

De heer Jansen, WIJ: Ik wil beginnen met de constatering: deze jaarrekening gaat over een half jaar uitvoering van beleid van het vorige college, een half jaar over dit college. Daar ligt ook enige nuancering, meneer Van den Beukel. WIJ is tevreden met het feit dat we 2022 afsluiten met een positief resultaat op de begroting. De uitspraak van de accountant in de commissie BAC was helder, de gemeente is op bijna alle vlakken in controle. Er waren geen onnauwkeurigheden of onvolkomenheden. Alles positief. Het lopende begrotingsjaar krijgt te maken met het feit dat het rechtmatigheidsonderzoek niet langer door de accountant wordt gedaan, maar door de organisatie zelf. Dat zal ongetwijfeld gepaard gaan met een aantal leermomenten, maar wij hebben het volste vertrouwen dat de organisatie deze nieuwe taak goed zal uitvoeren en correct zal oppakken. Toch hebben wij als WIJ een kritische opmerking over de jaarstukken, eigenlijk over de hele P&C-cyclus. Het valt ons op, dat in de laatste jaren minimaal één keer in de P&C-cyclus een document geproduceerd wordt waarin een verkeer aanhaling m.b.t. ons weerstandsratio te vinden is. Dit keer is het de jaarrekening. Bij motie is vastgelegd dat Lansingerland een weerstandsratio van 1,7 nastreeft. In deze samenvatting is wederom 1,2 te vinden. Wij willen de wethouder oproepen om ervoor te zorgen dat in de komende cycli van kaderbrief, begroting en jaarstukken dit de nodige aandacht krijgt. Ja, we kunnen allemaal terug kijken naar wat er goed gegaan is, wat minder goed gegaan is, er ligt een positief resultaat en dat is goed voor de gemeente. Dank u wel.

De heer Markus, CU: Het jaar 2022 was het jaar waarin corona ons leven niet meer compleet beheerste, het jaar waarin Rusland Oekraïne binnenviel, het jaar waarin kabinet Rutte IV eindelijk werd geïnstalleerd na 299 dagen onderhandelen en de gemeenteraadsverkiezingen vonden plaats en veel sneller dan landelijk kwam er een nieuwe coalitie. Er is dus veel gebeurd, dat blijkt ook uit de

jaarstukken van 2022. De jaarrekening laat een overschot zien van bijna € 12 mln. Ook wij zitten daar wat dubbel in, daar heb ik de heer Azzouzi vaak over gesproken: is het nou mooi of niet mooi als je een overschot hebt? Daarover later meer. De jaarrekening is ook altijd een mooi moment om terug te kijken op wat er in 2022 allemaal is bereikt en waar nog aandachtspunten liggen. Een paar dingen willen we aanstippen. De fietsers hebben weer een boost gekregen in Lansingerland met de realisatie van het fietspad langs het Berkelsedijkje, de fietsenstalling bij station Rodenrijs. Er zijn weer stappen gezet bij gemeentelijke panden, om die te verduurzamen, het gasloos maken van de brandweerkazerne in Bleiswijk en de voorbereiding van nog 2 panden. Er is veel inzet gepleegd op energiebesparing en duurzame energie voor onze inwoners, wat tot resultaat heeft geleid. Op cultuurgebied is de ontwikkeling van Casa Cadanza weer een stuk verder en er zijn fors meer scholen die gebruik maken van de cultuurtrein om zo kinderen jong met cultuur in aanraking te laten komen. Van sommige zaken zijn er stappen gezet, maar zijn we er nog lang niet. De wachtlijsten in de jeugdzorg zijn terug gedrongen, maar blijven in veel gevallen te hoog. Er is schuldhelpverlening, er is een start gemaakt met de ketenregisseur en er is hulp energiearmoede, maar ook hier kunnen nog stappen worden gezet. Maar er zijn ook zorgen. Onze ambtelijke organisatie blijft onderbezet en dit leidt tot een hoge werkdruk. Al met al een mooi jaar 2022, er is veel gebeurd ondanks de collegewissel, maar er is veel te doen en er zijn ook zorgen. Dan het financiële gedeelte. Bij de kadernota van 2022 was er nog sprake van een tekort van € 4mln, toen hadden we een wonderlijke zomer, toen kwam er opeens een schip met geld langs en bleek het allemaal mee te vallen in de begroting. Nu hebben we opeens een overschot van € 11 mln. Dat blijft voor ons toch lastig. We gaan ruim € 3 mln overhevelen naar 2023 voor beleid dat niet is uitgevoerd. In die zin moet er dan toch nog scherper begroot worden, misschien zit er toch structurele lucht in onze begroting en dat baart ons wel zorgen. Als we de kaderbrief zien, die ziet er zeker niet rooskleurig uit. Je wilt toch met elkaar voorkomen dat je bezuinigingen inzet en een jaar later met een overschot te maken hebt. Ik snap dat het niet altijd te voorkomen is, zo eerlijk moeten we ook zijn, maar we doen toch de oproep aan het college om er echt kritisch naar te kijken, of alles wat gepland staat in het begrotingsjaar ook echt uitvoerbaar is. Misschien maar een tandje minder in plaats van een tandje meer, dat lijkt ons beter. Nogmaals, een prima jaarrekening, goede stukken, veel gedaan in 2022, maar wel zorgen over het overschot ook zeker in relatie met de begroting voor 2024. Dat was hem.

De heer Philippens, L3B: Ook wij zijn tevreden met de jaarstukken, die het college presenteert. Het was een jaar in een heel moeilijke context, veel onzekerheden van corona naar een oorlog in Oekraïne en ook voor ons veel fluctuaties in financiering vanuit de rijksoverheid, wat sturing bijzonder lastig maakt. Dat zien we dan ook terug in die € 8 mln positief ten opzichte van de slotwijziging, in zeer korte termijn € 8 mln, veelal incidenteel. Ook vanuit de decembercirculaire. Uiteindelijk is het benoemd, een positief resultaat van € 12 mln ten opzichte van dat we dachten te moeten bezuinigen. Ik ben ook wel even benieuwd naar een reactie van het college op: zit er een structurele oplossing in? We proberen al heel lang die lucht eruit te pompen. De heer Azzouzi doet een voorstel met zero based budgetting. Ik heb altijd begrepen dat het een heel andere werkwijze is en het kost ook een hele hoop ambtelijke capaciteit, heb ik begrepen. Ik ben even zoekende naar de reactie van het college hoeveel lucht je er nog uit kan pompen om te kijken of we het scherper kunnen maken, of we het ook af kunnen zetten de kosten die dat met zich meebrengt en of het lukt bij het ambtelijk team. Maar ook m.b.t. die moeilijke situatie, daar hebben we met elkaar goede afspraken over gemaakt, daar ben ik tevreden over en dat zien we ook terug komen in agendapunt 7, dat we elkaar meenemen in de communicatie, toch proberen met al die wijzigingen elkaar mee te blijven nemen in de nieuwe bestuursstijl, dus daar zijn we ook tevreden over. In 2022 zijn ook veel mooie dingen bereikt, er staan in de jaarstukken 3 elementen, die ik er even uit wil lichten. Met name de opvang Oekraïners, de Noordeindseweg, recent daar een gesprek over gehad, ook met de inwoners. In 2022 hebben we daar echt goede afspraken over gemaakt, je zet iets neer waar je

eigenlijk niet op tegen kan zijn. Dat hebben we goed gedaan, vind ik. Dat is een mooi punt. We hebben ook goed gezorgd voor mensen die het moeilijk hebben met energiearmoede, inflatie en ook door o.a. de OZB laag te houden. We blijven een veilige gemeente, dat zien we ook terug komen met de aanpak van high impact crime, ondermijning en zichtbaarheid van onze BOA's in de wijken. Toch ook alvast een beetje vooruit kijken, de zorgen richting de toekomst. De grex hebben we al getackeld. Risico's m.b.t. de financiering, een mooie algemene reserve maar tegelijkertijd structureel, u heeft allemaal de kaderbrief gelezen, heel spannend. En het hoge aantal openstaande fte's van ambtenaren, dat baart ons wel zorgen. Tegelijkertijd, L3B wil het goede behouden naar de toekomst kijken: wat kunnen we blijven doen, wat loopt niet en moeten we stoppen? Maar volgens mij een solide positie in 2022. Daar wil ik het bij laten.

De heer Van Santen, VVD: Voor ons is het een hamerstuk. We zijn blij met het positieve resultaat, de helft staat op het conto van het vorige college. Maar dat is natuurlijk geen doel op zich voor een gemeente, een positief resultaat, maar beter positief dan negatief zeg ik telkens maar weer. Voor het vijfde jaar dat ik hier zit, dalen die schulden, daar zijn we zeer content mee bij de VVD. We weten eigenlijk wel zeker dat dat volgend jaar wederom het geval zal zijn, dus dat gaat hartstikke goed. Wat vooral belangrijk is voor onze gemeente, de kaderbrief belooft niet veel goeds als ik hoor, maar de rentelasten dalen natuurlijk wel elk jaar hierdoor voor onze gemeente en dat is een structurele last, dat kunnen we goed gebruiken, een goede zaak. Meneer Jansen haalde het net al aan, hij deed het nog zeer gematigd, maar het irriteert me onderhand dat er nu al een paar jaar continu wordt gesproken over een streefratio weerstandsvermogen van 1,2 terwijl deze raad heeft besloten 1,7. Wat is dat toch, dat dat telkens verkeerd gaat? Wil het college of de ambtenaren hier niet aan? Leg het nou eens uit, want ik begrijp het echt niet meer. Hoe gaat het college ervoor zorgen, dat iedereen het nu wel gaat omarmen, die 1,7 want dat hebben we met elkaar afgesproken. Dus geen vergissing meer hierover, het is beleid in overeenstemming met het streefgetal. Het is niet zomaar een getalletje dat we daar neerzetten, nee, we moeten ernaar streven, dus zo min mogelijk uit die algemene reserve halen voor onverwachtse omstandigheden. Graag een bevestiging van de wethouder hierover. Tot slot. De gemiddelde woonlasten liggen helaas nog steeds boven het landelijke gemiddelde, 8%. Het college spreekt trots van een solide financiële positie voor de komende jaren. Nou, het ziet er ook goed uit, maar adeldom verplicht. Ik roep het college op om zeer kritisch te kijken naar de stijgende uitgaven. Ik hoorde iemand zeggen: kan het niet een tandje minder? Dat is wat ons betreft ook zo. Echt een pas op de plaats maken, zorgen dat de lokale lasten voor onze inwoners, de heer Weerheijm noemde al dat sommigen het echt moeilijk krijgen, het liefst dalen naar het landelijk gemiddelde en anders in elk geval niet stijgen. Dank u wel.

Mevrouw Van Olst, VOOR: Ik wil de collega's hartelijk danken voor alle punten die zij al genoemd hebben, dat maakt het makkelijk als laatste, maar ik doe het in mijn eentje, dus ik sluit me op dat vlak graag aan. Tijdens de BAC heb ik al met de wethouder, ik irriteer me er ook aan, maar hij zei: in de inleiding is dat erin gekomen, dat de weerstandsratio niet goed is. Het zijn maar woorden, het gaat erom wat je ermee doet. In diezelfde inleiding staat dus ook dat het ruimer is dan de streefratio. Dat is dus niet zo, de streefratio wordt niet gehaald, dus er is weldegelijk een verschil. Ik ga er nu geen punt van maken, het is nu wat het is, maar het is dus echt van belang dat de strekking van die weerstandsratio, de heer Van Santen zei het al, daar moeten we voor gaan. Dat is wel belangrijk, dan ga ik er wel een punt van maken, in de volgende stukken, zeker als het wat spannender gaat worden, dan moeten we dat goed voor ogen houden, dat het dus echt belangrijk is. Wat ik verder nog wil toevoegen. Ik doe zelf altijd nog een extra toets om te kijken hoeveel het eigen vermogen nu verandert van een bedrijf of van de gemeente. Dan zie je dus dat het eigen vermogen met € 3 mln gemuteerd is, dat vind ik een realistische weergave. Het is wel positief, maar het is wel realistisch, omdat je dan ook ziet wat er in die reserves gebeurt. Dat is misschien

een tip voor wie dat interessant vindt. Veel mooie woorden gehoord. De woorden van mijn linker buurman vond ik heel belangrijk, dat zijn de wachtlijsten met name in de jeugdzorg. Een tijdje geleden heb ik daar ook vragen over gesteld en ik wil weten wat daar momenteel de stand van zaken is. Dank u wel.

De heer Ruijtenberg, GL: U bent niet de laatste, mevrouw Van Olst. Als je als laatste bent, is er al heel veel gezegd door collega's, dat maakt het soms wat makkelijker. Ik zal proberen het kort te houden. 2022 was inderdaad een heel roerig jaar, er is heel veel gebeurd. We hebben verkiezingen gehad, een nieuw college. Het is niet zo dat dit college maar voor de helft de verantwoordelijkheid op zich neemt van wat er gebeurd is, want men is de politieke erfgenaam van het vorige, dus het is een beetje gezochte opvatting. Daarnaast hebben we de oorlog in Oekraïne, die ervoor gezorgd heeft dat inwoners veel onrust hebben gehad met stijgende energieprijzen. Daar hebben we als gemeente goed op geacteerd met het noodfonds voor energiearmoede. We hebben ook gezorgd voor mensen met een smalle beurs dat menstruatieproducten in het armoedebelief opgenomen zijn. We hebben een hoop goede dingen gedaan. Uiteindelijk wordt er aangegeven: we hebben een positief resultaat gehaald en dat is goed voor de gemeente. Daar kan je over twisten, of dat wel zo goed is. Wellicht hadden we meer kunnen doen aan armoedebelief. Wellicht hadden we ervoor kunnen zorgen dat mensen die aan het eind van hun geld een stukje maand overhouden, dat zij dat niet hadden gehad. Wellicht hadden we wachtlijsten kunnen verminderen. Wellicht hadden we meldingen van huiselijk geweld kunnen aanpakken. Heel veel dingen die wellicht gedaan zouden kunnen zijn als we daar anders in hadden geacteerd. De heer Jansen: In principe, wat u zegt klopt, maar dat is met de kennis van nu terugkijken en dat is natuurlijk altijd heel makkelijk. Bent u het daarmee eens? De heer Ruijtenberg: Ik heb het er inderdaad mee eens, dat alles wat ik zeg klopt. Maar meneer Jansen heeft wel gelijk. Het is zoals ze het in Drenthe zeggen: een koe in de kont kijken. Achteraf kun je heel veel mooie dingen doen. Maar de heer Azzouzi heeft wel gelijk, hij heeft het niet alleen vorig jaar gezegd, maar ook het jaar daarvoor en het jaar daarvoor. Er zit heel veel lucht in de begroting. In de toekomst kunnen we daar beter en meer op acteren door te zorgen dat we meer aandacht hebben voor de mensen die het echt moeilijk hebben en het daar op besteden. Ik weet dat het moeilijk is, vandaag kregen we de kaderbrief, die er niet rooskleurig uitziet. De heer Van Santen heeft al gesproken over bezuinigen. Bezuinigen gaat toch meestal weer ten koste van de arme inkomens. Wellicht kunnen we i.p.v. bezuinigen kijken naar het vergroten van de inkomsten, zodat je daar wat meer actief in kan zijn. Al met al, verder ziet de jaarrekening er goed uit, we hebben het er in de BAC ook over gehad. Ik heb het advies gekregen van onze vertegenwoordiging om over te nemen wat gezegd is in de BAC. Verder is het wat ons betreft een hamerstuk.

Beantwoording college

Wethouder Fortuyn: Ik wil toch eerst even met een algemene beschouwing beginnen met het risico dat het opeens geen hamerstuk meer is, maar goed. 2022, de contouren zijn geschetst door u, economisch maar ook maatschappelijk op ons afgekomen. We zijn begonnen met een begroting over 2022 die we opgesteld hebben in de variant, de nieuwe set-up, zoals we het niet gewend waren, dat hebben we voor 2023 gedaan. Wat er gebeurd is in 2022 is natuurlijk wel een budget dat we in 2021 hebben vastgesteld. We moeten even realistisch blijven wat er gebeurt. In 2022 zijn we natuurlijk wel een paar keer verrast. We zijn natuurlijk verrast met de nieuwe systematiek rondom de algemene uitkeringen, de maatstaven die groot in aantal waren werden terug gebracht naar 20 en we konden niet goed de wegingen meenemen. Daar zat heel veel onduidelijkheid in, vandaar de reserve waar ik het zojuist over had, daar kan je van mening over verschillen of je het opneemt of niet. En we hebben aangaande en in de loop van het jaar meer duidelijkheid gekregen en opeens kregen we de septembercirculaire. De septembercirculaire gaf een aantal konijnen uit de hoge

hoed. Ik noem het maar even zo, onaangekondigd, niet structureel, wel incidenteel geld. Dat heeft ertoe geleid dat wij in de slotwijziging 2022 op € 4 mln zaten i.p.v. waar we eerder zaten, de € 138.00 vanwaar we vertrokken waren. Het was iets wat we niet konden weten, grotendeels veroorzaakt door de rijksuitgaven, correcties, maar allemaal incidenteel van aard. De komende VNG wordt er veel tijd aan besteed, hartstikke leuk die gelden, al die extraatjes, maar ik kan er niets mee, want de begroting was al gemaakt, het geld komt binnen, je kan het niet eens tegen houden, moet je ook niet doen, maar uiteindelijk werd het € 4 mln. Dan heb je op een gegeven moment een slotwijziging. Die hebben we met elkaar besproken, die hebben we gezien, we staan er ook achter en tegelijkertijd gaan we een jaar afsluiten. Ik wil wel even een correctie maken. Als ik naar de lijst kijk verwacht gerealiseerd resultaat en ik zie dan waar er positieve resultaten zijn geboekt, die extra algemene uitkering, met alle respect, die zagen wij niet aankomen. Dank u wel, hartstikke fijn, kunnen we weer wat kosten mee dekken. Ook nog een keer hogere belastingen, een vraag gesteld, had je die niet eerder kunnen melden? Ja, maar in het vierde kwartaal ben je wel redelijk helder, want we sturen de nota's in februari uit, dan kan je ook over 10 maanden betalen, dus je hebt een langere spreidingstermijn. In het vierde kwartaal zie je inderdaad dat de kwijtschelding, ik moet even wennen aan m'n oortjes. Als we dat lijstje even snel doorlopen, maar die € 2 mln, kon ik niet weten. Die 850 OZB hadden we wellicht iets eerder kunnen melden, dat er een positief resultaat zou zijn, maar we wisten niet exact hoeveel, dat wordt pas in het vierde kwartaal duidelijk. Met name de kwijtscheldingen waren aanzienlijk minder. Dat vind ik wel knap, heel fijn en goed dat mensen hun rekening kunnen betalen. Opbrengst verhuur Overbuurtsepolder was een openstaande rekening waarbij onduidelijk was, ook via een rechtszaak, of we die kregen. Rente schatkist, we wisten niet dat we geld kregen, geldkistbankieren wisten we ook niet exact, zeker niet in 2021. Zo kan ik nog een tijdje doorgaan. Het gaat ook over de lagere kosten verkiezingen, daar kan je van zeggen: had je dat niet kunnen pakken, had je daar niet scherper kunnen zijn? De lagere kosten voor wethoudersvoorzieningen i.v.m. hogere rente, dat konden we ook niet verwachten dat de rente in één keer omhoog zou gaan. Zo kan ik nog wel een paar dingen noemen. De grondexploitatie LOO € 1,5 mln is gewoon een technische correctie. Dus die € 11 mln is inderdaad raar dat we die hebben, maar als we hem uitkleden, als we naar zero based gaan, in de tijd van mijn voorganger wethouder Van den Beukel hebben we een heel goede begroting neergelegd. Dat was wel met de kennis van toen. In het jaar 2022 zijn we gewoon verrast door een aantal zaken. Dit wil ik met u delen om scherp te hebben waar we het over hebben. Ik ga niet vooruit lopen op de kaderbrief, want die gaan we samen doen. Lucht uit de begroting, ook de VVD kwam daar mee en ook de heer Markus, tegen konijnen uit een hoge hoed uit Den Haag, daar kan ik niets tegen doen. Ik ga er ook geen nee tegen zeggen met uw permissie. We gaan oplopen om samen de begroting 2024 te maken. Daar waar het kan, kan het. Als u zegt tegen ons als uitgangspunt straks: u gaat op het scherpst van de snede. Dan kunnen we dat zondermeer doen. Alleen, in de zomerrapportage 2023 ziet u al wat er gebeurt. Het is een onverwachte tegenvaller, maar ook weer iets wat je misschien had kunnen verwachten. Maar het is de scherpste, een uitgangspuntennotitie waar we graag het gesprek op gaan. Prima, gaan we scherper budgetteren en dan komt in de zomerrapportage wel boven water of we uit de algemene reserve moeten financieren of niet. Dat is één van de uitgangspunten, dus prima. Wij proberen zoveel mogelijk lucht eruit te drukken. Waar het prudent begroten is, mijn voorganger gebruikte dat woord nogal vaak en daar weer de voorganger van, die gebruikte ook prudent, ik ben het er wel mee eens, maar we moeten daar met elkaar in de uitgangspunten goede afspraken over maken. Het kunstwerk, daar ben ik niet van, de vraag is niet voor mij. Dan de 1,2. Ik vind het kwalijk, ik onderken gewoon: dit moet gewoon afgelopen zijn, die moeten we niet meer melden. Wij hebben een streefgetal van 1,7 en wordt het anders, dan hebben we daar een discussie over in de raad. Ik heb ook gevraagd aan de afdeling om scherper te zijn op dit dossier, ook voor de jaarrekening het verzoek om de zoekmachine op 1,2 in te zetten, dan moet je niet op elke bladzijde 1,2 tegenkomen. Maar goed, we moeten hier scherp op zijn. Ik vind het ook niet goed, het is een serieus ijkmiddel dat we met

elkaar afgesproken hebben. Die 1,7 is een streefgetal, dat willen we doen. Dan kan ik met u de discussie aangaan, die algemene reserve, die Eneco-gelden voorlopig in een spaarpot duwen, het is maar net hoe je er tegenaan kijkt. Laten we gewoon afspreken: dit eens en nooit weer, afgelopen, uit. Weet wel dat het gewaarmerkte jaarstuk, die getekend is door de accountant, dat daar het juiste in staat. Ik denk dat ik mijn vragen en algemene zaken met u gedeeld heb. Er was nog even iets over de woonlasten, maar dat zijn uitgangspunten die we straks met elkaar gaan bespreken. U krijgt een gereedschapskist met begrotingspunten. U heeft nog niet kunnen lezen wat 1% OZB doet, als je het verhoogt, maar dat is hetzelfde als je het 1% verlaagt, dat is ongeveer dezelfde rekensom, je kan op en af, dus daar komen we nog wel over te praten. Een mooi compliment van mevrouw Van Olst. Eigen vermogen plus € 3 mln, bedenk wel, het eigen vermogen is een groot getal, maar het zit heel veel in stenen, de Boterdorpseweg zit erin en de scholen ook. Hartstikke leuk, maar het zijn geen liquide middelen. Even voor de luisteraar, het is geen schatkist met munten erin, er zitten veel investeringen in, dat even voor de helderheid. Ik had geen semantische discussie met meneer Ruijtenberg, dus ik denk dat ik hierbij met mijn beantwoording klaar ben.

Wethouder Muis: Het was even zoeken naar de eerste vraag van de heer Van den Beukel, het ging over het maken van een afspraak, maar ik wil vragen dat mijn collega Titia Cnossen door te geven, want het gaat over dienstverlening en daar weet zij meer van dan ik. Dan had de heer Van den Beukel het over allerlei ambities m.b.t. groen. Vooropgesteld, het gaat hier natuurlijk over vorig jaar en dan kijk je naar welke doelen er waren, of die doelen gehaald zijn, of je het daar wel of niet mee eens bent en wat daar de oorzaak van is. M.b.t. groenonderhoud op pagina 138 kun je zien dat de doelen zijn gehaald. Ik wil best nog wel dingen schetsen wat wij hebben gedaan. We hebben de groenblauwe leefomgevingsvisie, de uitgangspunten vastgesteld, we zijn bezig geweest met klimaatadaptatie, het groenbeheer dat de biodiversiteit ten goede kwam, omvorming van verharding naar groen, het vergroenen van schoolpleinen en breder op het gebied van duurzaamheid, de vraag is waar je die grens legt, we zijn met klimaatadaptatie bezig geweest, we hebben extra subsidies gekregen die we in gaan passen, de vitale kernen, om te zorgen dat we de openbare ruimte in de kernen verder gaan vergroenen. Dan gaat het zo langzaam over van hebben we de ambities of doelen van vorig jaar of wilt u weten wat de doelen zijn van het college voor komend jaar, dan zou ik willen vragen dat te verplaatsen naar de discussie over de kadernota en daarin vast te stellen met u, met elkaar, samen met het college, want we willen graag samen besturen, wat dan die doelen moeten zijn, zodat we dan aan het eind van volgend jaar kunnen kijken of we dichterbij de doelen zijn gekomen. Dank u wel.

Wethouder Hoek: Het CDA merkte terecht op, dat er nogal wat uitdagingen liggen in het sociaal domein, daar vindt u mij meteen op uw pad. Ik heb vandaag nog met een medewerker van de GRJR gesproken, dat het mij ook zorgen baart. Dat sluit ook een beetje aan op wat mevrouw Van Olst zei. Dat zijn natuurlijk uitdagingen die niet alleen bij de GRJR liggen. De voorzitter: U bedoelt de jeugdzorg. Wethouder Hoek: Jaja, de jeugdzorg. Onder de gemeenschappelijke regeling hangt ook Veilig Thuis, pleegzorg en de JBRR, jeugdbeschermingstak. Op alle vlakken loopt het stroef. U bent bijgepraat over Veilig Thuis, ze lijken uit een diep dal op te krabbelen, maar het blijft een enorme uitdaging, ook hier in het gemeentehuis om wachtlijsten weg te werken, dat blijft een enorme uitdaging. Al zou u vandaag zeggen: we stellen € 6 ton ter beschikking om de wachtlijsten weg te werken, dan zou dat een hele exercitie worden. Waarom? Omdat het gaat om de juiste mensen te krijgen. Er zijn nog vacatures en we krijgen ze absoluut niet ingevuld. Het is echt een hele uitdaging om dat voor elkaar te krijgen. Het heeft echt met het krijgen van de juiste mensen te maken en het baart mij ook zorgen. Eind juni staat er een beeldvorming gepland over de hervormingsagenda en ik heb vandaag gevraagd of we daar ook een korte doorkijk m.b.t. de problematiek wachtlijsten GRJR en dat soort zaken kunnen maken. Ik ben het helemaal met u eens, ik vind dat ook een heel vervelende kwestie. Maar vandaag heb ik wel voor het eerst het idee

gekregen, dat we uit een diep dal aan het opklimmen zijn m.b.t. de maatregelen die nu genomen zijn en de resultaten die dat voorzichtig boekt. Sturen op personeelsbeleid, dat zei de heer Azzouzi. Volgens mij hebben we daar n.a.v. de begrotingsbehandeling vorig jaar nieuwe insteken voor gemaakt, die zijn ook met u gedeeld. Verhouding in huur / vast personeel, de gaten die er nog zijn en ook hoe we daarmee omgaan, dat is middels een raadsbrief aan u kenbaar gemaakt, dus dat gaat door. Natuurlijk proberen we daar ook de vinger achter te krijgen. Het schuldhelpverleningsplan, het beleid is vastgesteld en het plan zit echt in de pijpleiding, dat zit eraan te komen met ook weer een beeldvorming en uiteindelijk ook het vullen van het uiteindelijke plan. Volgens mij hebben we het daar een maand of 2 geleden ook nog over gehad, maar het zit in de pijpleiding, het komt eraan. Stichting Leergeld, 1.800 mensen die daar gebruik van maken, ik zie dat echt als een compliment, want het betekent eigenlijk dat er een regeling is waar in tijden dat het echt minder gaat met verschillende mensen, dat ze ons weten te vinden. Juist daarvoor heb je dit soort regelingen. En ja, deze regelingen zijn ook gehangen aan regels waar het aan moet voldoen. Dus al die mensen die gebruik hebben gemaakt van stichting Leergeld passen in de doelgroep waar het voor bedoeld is en juist daarom ben ik blij dat er zoveel mensen gebruik van hebben gemaakt, zodat ze niet uiteindelijk door het ijs zakken. Laten we eerlijk zijn, het gaat om onze volgende generatie, die gebruik maakt van de stichting Leergeld. Hetzelfde geldt voor de energietoeslag, dat is natuurlijk een hele exercitie geweest het afgelopen jaar, maar als je ziet hoeveel mensen we hebben kunnen helpen, procentueel gezien, dan denk ik dat we deze uitdaging op een goede manier hebben aangevlogen. En ja, dat kost geld, maar daar is het nou ook voor bedoeld. En ja, je wordt geconfronteerd achteraf dat er heel veel mensen gebruik van hebben gemaakt van stichting Leergeld. Het is iets anders bij vroegsignalering, waarbij je aan de voordeur al weet: zoveel mensen doen een beroep op ons of ze kunnen in ieder geval hun rekeningen niet betalen, dus dan heb je veel meer vooraf een beeld van om hoeveel mensen het gaat dan bijvoorbeeld bij zo'n item als stichting Leergeld. Dat waren de vragen. Hier wil ik het bij laten.

Wethouder Crossen: Ik heb 1 vraag genoteerd voor mijn portefeuille dienstverlening, van de heer Van den Beukel, over het niet halen van het streefcijfer om binnen 2 weken een afspraak te kunnen maken. Ik heb even wat hulplijntjes uitgezet, maar die hebben mij nog geen antwoord gegeven, dus u krijgt schriftelijk het antwoord van ons. Fijn, dat ik niet voor niets gekomen ben.

Tweede termijn

De heer Weerheijm, D66: Dank aan het college voor antwoord op alle vragen en de toelichting. Ik had nog wel een vraag gesteld over die windturbinebloemen van Horti Science van € 170.000. Als daar het college in de tweede termijn nog even op zou kunnen reageren, zou ik dat zeer waarderen.

De heer Azzouzi, PvdA: Ik had een vraag over de fietsenstalling in Berkel en Rodenrijs gesteld. Daarnaast heb ik een opmerking richting L3B. Maak de afweging ambtelijke capaciteit en zero based, dat kan helpen om die ambtelijke capaciteit te regelen. Als je de lucht uit de begroting haalt, dan heb je meer geld om die capaciteit te betalen en je hoeft dan niet of minder te bezuinigen.

De heer Jansen, WIJ: Een beetje vooruitlopend op de kaderbrief, scherp begroten ja, maar wel behoedzaam. Ik ga een voorspelling doen, ik zie de reactie in deze zaal voor me als we een keer erg scherp begroten en we komen € 12 mln tekort, dan zegt iedereen: hoe heeft dit kunnen gebeuren? Het is beter dat we iets overhouden dan dat je veel tekort komt. Daar wilde ik het bij laten. Wat ons betreft is het een hamerstuk.

De heer Van den Beukel, CDA: Ik ga nog vragen naar een reactie van de burgemeester over BTL, maar de burgemeester is er niet. Dat had ik gemist, dat had ik graag nog gehoord. Iets meer woorden nog voor de wachtlijsten van de heer Hoek. Met alle waardering voor zijn inzet, ik ken zijn passie voor dit domein, maar ik heb al vaak hetzelfde gehoord: veel vacatures, lastig. Ik ben niet op zoek naar klachten over wat ingewikkeld is, ik ben op zoek naar oplossingen die werken en naar deze indicator als prioriteit van dit college en van de wethouder. Ik wil graag de toezegging dat die indicator voortaan zal worden opgenomen in de P&C-stukken. Als dat niet kan, dan wil ik er met de collega's een motie over gaan maken, want dit is te belangrijk dan steeds maar van te horen: de vacatures zijn zo lastig. Dat is te weinig. Ik heb iets gezegd over burgerparticipatie, daar is op geantwoord. De op nul gebaseerde begroting, zoals zero based ook wel genoemd wordt in het Nederlands. Daar kijken we wel met sympathie naar. Niet voor nu, maar wel voor bij de kaderbrief. Hoewel de volatiliteit aan de inkomstenkant zit, is ook aan de uitgavenkant echt nog wel werk te doen. Ik denk dat het goed is om daar met een aantal mensen nader over te spreken. Dat zijn de belangrijkste punten voor nu.

De heer Ruijtenberg, GL: Wij gaan het hebben over linkse samenwerking. Schuldhulpverlening, pagina 61, het college schetst het volgende beeld m.b.t. de stand van zaken in de schuldhulpverlening. Die is gesteld. De voorzitter: Prachtig hoor, mooi die linkse samenwerking, maar het verplaatsen en assisteren, iedereen blijft op zijn eigen plek zitten tijdens de discussies. Dat wil ik even stellen, zo hebben we dat ook afgesproken. De heer Ruijtenberg: Geen informatie over het aantal inwoners dat werkt in het sociaal werkbedrijf. Juist m.b.t. hen is momenteel veel te doen, omdat zij anders dan ambtenaren die net als zij in gemeentelijke dienst zijn, geen salarisverhoging krijgen vanwege de hoge inflatie. Binnenkort is de jaarvergadering van de VNG, waarin een motie aan de orde komt waarin het bestuur van de Vereniging Nederlandse Gemeenten, voor de luisteraars thuis, wordt opgeroepen om het gesprek aan te gaan met de onderhandelende partijen, waaronder de vakbonden, over inflatiecompensatie voor de werknemers in het sociaal werkbedrijf. Het is goed wanneer ook ons college deze motie gaat steunen. De concrete vraag is: was het college dit van plan? Dank u wel.

De heer Markus, CU: De jaarstukken zijn wat ons betreft een hamerstuk, daar hoeven we het niet over te hebben. Richting de kaderbrief willen wij toch wel serieus nadenken over het voorstel van de PvdA. Ik weet niet of het de oplossing is, maar ik vind dat we in die commissie maar eens goed met elkaar moeten hebben of dat een oplossing kan bieden voor de begroting. Daar zullen we ons tot de kaderbrief op beraden, of we dat inderdaad een wenselijke richting vinden.

Mevrouw Van Olst, VOOR: Ik wil met name wethouder Hoek bedanken voor zijn toelichting op de wachtlijsten. Ik ken hem al even en dat is echt zijn ding. Ik snap dat het wel goed komt. Ik zou eigenlijk heel graag willen weten of momenteel al een stukje is ingelopen, dan heb ik het over de wachtlijst van de wachtkamer hier in het gemeentehuis, dus niet bij de jeugdzorginstellingen, maar de wachtkamer hier. Voor dat punt zou ik het ook graag in de P&C-cyclus terug zien, dus ik sluit me daarbij aan bij het CDA. Dank u wel.

Wethouder Fortuyn: De enige vraag die ik gehoord heb, ging over de fietsenstalling, wanneer die in bewaakte situatie verkeert. Zoals u weet, ik heb al eerder gemeld, dat de aanbesteding mislukt is om 2 fietsenstallingen te doen. De eerste bewaakte fietsenstalling is nog steeds bij Westpolder. U duidt nu op Rodenrijs. We gaan de nieuwe aanbesteding in, dat gaan we op dit moment doen. Bij de kaderbrief en de oploop naar de begroting 2024 gaan we kijken of e.e.a. ook te realiseren is. Het heeft onze voorkeur, dat is helder. Dat was de vraag die nog open stond.

Wethouder Hoek: Even in reactie op de heer Van den Beukel: die indicator ga ik u toezeggen, dus daar gaan we mee aan de slag. Zo simpel is dat. Dat komt ook tegemoet aan wat mevrouw Van Olst zei, ik vind het net zo belangrijk als u, laat dat duidelijk zijn. De wachtkamer, hoeveel er op dit moment in onze lokale wachtkamer zitten, weet ik niet, dus dat antwoord moet ik u schuldig blijven, het exacte aantal. Ik weet wel, dat weet u ook, dat mensen die in de wachtkamer zitten wel gebruik kunnen maken van wachtverzachters, een beetje raar woord. Dat betekent dat ze regelmatig worden gebeld vanuit het gemeentehuis om te checken: escaleert de situatie niet, kunnen we middels gesprekken toch ervoor zorgen dat zaken niet uit de hand lopen. Daarmee niet gezegd hebbende, dat je daarmee de wachttijd verkort, maar wel de problematiek achter de voordeur meer in kaart brengt. Op het moment dat het escaleert gaan we natuurlijk opschalen. Er zijn wel wat lapmiddelen gebruikt, zo noem ik het maar een beetje oneerbiedig, maar wel met de beste bedoelingen om ervoor te zorgen dat escalatie niet plaats vindt. Dan de vraag over de Horti Science planten in de vorm van, nee, kunstwerken in de vorm van planten die duurzaamheid genereren. Ik vroeg me af: is dat nou iets van de wethouder cultuur of van Horti Science of van duurzaamheid? Ik ga navragen wat nou de stand van zaken is. Het is me niet opgevallen, dus u krijgt er antwoord op.

Burgemeester Van de Stadt: Ik was niet aanwezig bij het stellen van de vraag door de heer Van den Beukel. Mag ik verzoeken zijn vraag nogmaals te stellen? De heer Van den Beukel: Ergens jammer dat de burgemeester er nu pas is, maar hij had vast goede andere dingen te doen. De jaarstukken zijn belangrijk en afgesproken was dat het hele college erbij zou zijn, maar het geeft niet. Ik refereerde aan een passage, dat onder veiligheid er wordt gesproken over het belang van een goede samenwerking met BTL en dat die ook geïntensiveerd is. Aan het begin van deze vergadering hadden we een spreker van BTL, maar ook al eerder hebben ons signalen bereikt van de kant van BTL dat het toch anders wordt ervaren, het succes van de samenwerking van het afgelopen jaar. Ik wilde vragen om een reflectie op dat verschil van inzicht.

De heer Ruijtenberg, GL: De opmerking van de heer Van den Beukel over de burgemeester, ik ga hem even verdedigen. In het presidium, waar de heer Van den Beukel bij was, heeft de burgemeester om verschoning verzocht om later te komen, omdat hij een andere afspraak had. Als presidium hebben wij hem daartoe toestemming gegeven. Als u nu zegt: hij was er niet. Sorry, maar dat ligt dan echt aan u. De heer Van den Beukel: Ik heb alle begrip voor het feit dat de burgemeester, ik was er niet bij want een collega verving mij, helemaal prima. Fijn als dat aan het begin van de vergadering gemeld was, maar alle begrip, laten we daar niet moeilijk over doen. Ik heb alleen twee keer een vraag herhaald, c'est ca.

Burgemeester Van de Stadt: Dat noemen we dan gratis spreektijd. Buurttoezicht is niet een centraal geleide organisatie. Buurttoezicht werkt met dorpscoördinatoren en dat zijn onze primaire aanspreekpunten, maar er zijn ook heel veel contacten met de wijken waar Buurttoezicht actief is, mensen die daar lokaal actief zijn. In die zin zou je het een beetje kunnen vergelijken met de raad. Als je iemand uit de raad spreekt, als ik eerst de heer Ruijtenberg vraag naar de stand van zaken m.b.t. wind in Lansingerland en daarna de heer Van Santen, dan krijg ik waarschijnlijk 2 verschillende meningen daarover. Dat is bij Buurttoezicht ook het geval. Het is heel moeilijk om hier te praten, ons bereiken geluiden, om dat voor mij te analyseren. Ik zeg wel: de samenwerking met Buurttoezicht is voor ons primair onderdeel van ons beleid, dat staat in de jaarstukken, dat is gewoon waar. Het zijn de ogen en oren, die we allen op straat nodig hebben. Het is ook gewoon een zelfstandige organisatie, het valt niet onder de gemeente. Van elke zelfstandige organisatie verwacht ik, dat zij primair hun eigen broek ophouden en dat zij in de contacten met mij of met de gemeente een professionele houding aannemen en een wisselwerking. Dat betekent ook, dat er spanning op de lijn komt. Dat kan ook zijn bij een sportvereniging, die een extra veld wil en

waarvan wij zeggen met zijn allen: dat zit er nu niet in. Dat soort spanning zit er bij Buurttoezicht ook, maar mij zijn geen andere geluiden bekend van de dorpscoördinatoren, dat de overleggen heel erg goed zijn en van de inspreker van vanavond, die ik heel goed ken, waar ik ook contact mee heb, weet ik ook dat hij veeleisend is. Dat vind ik overigens niet erg, het is een zeer actief lid van Buurttoezicht, die zich zeer inspant voor verschillende zaken in onze gemeente, dat waardeer ik zeer, daar hebben we meer inwoners van. Die inwoners kan ik alleen niet altijd op alles tevreden stellen, maar dat is niet mijn gebrek aan inspanning. Ik denk dat als ik met deze persoon overleg, dan hebben we eigenlijk altijd goed contact en positief contact. Maar soms moet ik weleens nee zeggen of kan ik aan verlangens niet tegemoet komen. Maar ik vind de relatie met Buurttoezicht gewoon goed.

De heer Ruijtenberg, GL: Ik wachtte tot de laatste zin van de burgemeester. Dit is niet een interruptie op de burgemeester, maar op iemand van het college. Wij hebben in de tweede termijn nog een vraag gesteld over de motie van de VNG en daar is nog geen antwoord op, wie van de dames of heren dat wil doen.

Wethouder Fortuyn: Even voor alle helderheid, ik ga namens het college naar de VNG, dus daar ga ik de stamsessie doen. We krijgen aankomende maandag advies over wat te stemmen. U vraagt nu iets aan mij over een motie waar ik inhoudelijk niet over ga, want ik heb hem gemist, ik denk dat die in het sociaal domein zit, dat weet ik niet. Er moet nog een advies komen, die komt maandag bij ons. Ik ga ervan uit dat dat ook met de raad gedeeld wordt, wat het stemgedrag zal zijn. Maar ga ervan uit dat wij strijden.

De voorzitter: Dan stellen we vast dat het advies over hoe het college gaat stemmen in de VNG nog naar de raad gestuurd wordt. Dan zijn we nu aan het eind van de bespreking van dit agendapunt. Ik heb gezien dat de CU, VVD, GL hebben aangegeven dat het een hamerstuk kan zijn. Iedereen een hamerstuk? De heer Weerheijm: Dat is even afhankelijk van de beantwoording op onze vraag over die € 170.000. De voorzitter: Dan stel ik voor dat het toch als hamerstuk naar de raad gaat. Als u niet tevreden bent met het antwoord, dan horen we dat in de raad van de 29^e. Het gaat dus als hamerstuk naar de raad van 29 juni.

6.d Herziening rekensystematiek Ruimte-voor-Ruimte regeling Groenzoom

De voorzitter: De Groenzoom, een jaar of 10 of 15 geleden is die ontwikkeling gestart, samen met provincie, gemeente Lansingerland en gemeente Pijnacker, een prachtig gebied is het geworden, dat weten we allemaal. Er is de mogelijkheid om aan de randen van de Groenzoom, zowel in Pijnacker als in Lansingerland, kavels te kopen of als je een kavel hebt om daar een ruimte-voor-ruimte recht te kopen, dat is het recht om een huis te bouwen. Dat kost geld, de inkomsten van dat geld gaan naar de oorspronkelijke bekostiging van de aankoop, de aanleg en een stukje onderhoud. De systematiek van hoe hoog de ruimte-voor-ruimte rechten moet zijn, dat is nu aan de orde, er ligt nu een voorstel ter discussie voor.

De heer Van Santen, VVD: Ik ben blij dat u die inleiding geeft, want ik moet zeggen dat ik er niet zo heel erg in thuis was en nu wat meer weet, dus dank daarvoor. Dit voorstel lijkt natuurlijk een hamerstuk en ik begrijp ook waarom het wordt voorgesteld met het oog op het doel. Maar toch, een beetje meer toelichting was wel op zijn plaats geweest in dit stuk. Er wordt een akkoord gevraagd voor het verhogen van de korting voor de aankoop van een bouwweg maar liefst van 10 à 40%, dat is best een forse toename. Misschien begrijp ik het niet helemaal goed, maar het lijkt me helemaal niet verkeerd wonen daar, dus waarom is het überhaupt nodig? Dat is weer een andere vraag, maar een beetje meer toelichting zou op zijn plaats zijn. Dan staat er in het stuk: uit de praktijk blijkt dat 40% wel werkt. Wel werkt. Welke praktijk dan? Passen we dit al toe? Dat vond ik wat vreemd

staan, want als het toegepast wordt, dan is het vreemd om te vragen om naar 40% te gaan. Vervolgens wordt de raad ook gevraagd om akkoord te gaan met de financiële gevolgen. Welke dan? Daar staat helemaal niets over in, tenminste, ik heb het niet kunnen vinden. Kunnen we er iets meer gevoel bij krijgen. Als het niet veel geld is, is het natuurlijk helemaal geen probleem, maar we weten eigenlijk niet zo goed waar we ja tegen zeggen. Als u er iets meer duiding aan kan geven, dan zou ik dat zeer fijn vinden.

De heer Scheringa, PvdA: Mijn fractie was verbaasd. Er is een reglement met een rekensystematiek, maar dat wordt niet gevolgd en anders toegepast. De aanpassing van deze regeling met systematiek is dan om meer aan te sluiten bij de praktijk. Meneer Van Santen had het ook al over de praktijk. Ik heb dan toch de volgende vragen. Als er een rekensystematiek is, maar die wordt niet toegepast, zijn er dan geen consequenties voor het niet toepassen? Dat lijkt mij niet, anders pas je het niet toe. Als we de systematiek aanpassen aan de praktijk, hoe weten we dan dat het wel toegepast blijft worden in de toekomst? Of kan er dan eventueel weer van afgeweken worden zonder consequenties? Een beetje afhankelijk van de beantwoording van de wethouder vraag ik me af: hebben we die rekensystematiek dan wel nodig in deze regeling. Kan het niet anders geregeld worden en helder gemaakt worden voor de burgers, want dat is natuurlijk wel belangrijk, dat de burger weet waar die aan toe is. Bijvoorbeeld door communicatie en op basis van soort jurisprudentie in de toepassing, ik weet niet of je dat zo noemt, maar gewoon uitleggen: zo doen we het, hier kunt u rekening mee houden. Ik kijk uit naar de beantwoording van het college.

De heer Jansen, WIJ: In principe de vraag die de heer Van Santen stelt, het waarom is uit de stukken en de presentatie niet helemaal duidelijk. De berekening zelf is helder. We hebben wel een vraag in deze, want het is een beetje een bijzondere regeling. Alle meeropbrengsten uit deze regeling moeten geïnvesteerd worden in de Groenzoom, dat is duidelijk, dat is een goede afspraak. Mocht deze regeling negatief resultaat hebben, dan draagt de gemeente Pijnacker Nootdorp voor 50% bij. Onze vraag is eigenlijk: is de gemeente Pijnacker Nootdorp door het college geïnformeerd, dat wij deze regeling gaan aanpassen? Of verwacht de wethouder met de kennis van nu dat ook als we deze korting toepassen het resultaat op deze regeling positief zal zijn? Dank u wel.

De heer Duk, GL: Ik zat te twijfelen of ik wel of niet het woord zou gaan nemen. Ik wil me eigenlijk aansluiten bij de vorige sprekers. Mits de antwoorden prettig zijn, is het voor ons een hamerstuk.

De heer Krieger, CDA: Ik sluit me aan bij de vorige sprekers ook. Mij viel nog iets op, een vraag aan het college, misschien heb ik het verkeerd begrepen, maar het gaat om het toepassen van een korting op bouwrechten voor degenen die al grond bezitten in dat gebied. Bij mij rees gelijk de vraag: hoe zit het dan bij mensen die daar nog geen grond bezitten en dat eventueel aan gaan schaffen in de toekomst, geldt daar dan diezelfde korting voor als ze ook bouwrechten moeten aanschaffen? Of heb ik dat verkeerd begrepen? Dat vroeg ik mij even af.

Beantwoording college

Wethouder Fortuyn: Dank u wel voor de scherpe vragen en duiding. Het is natuurlijk, laat ik eerlijk zeggen, een heel vreemde constructie. Laten we dat voorop stellen, die ruimte-voor-ruimte rechten is natuurlijk een heel proces met de provincie geweest, er is een keer uitleg geweest en een beeldvormende avond. Het zijn gelden die wij terug moeten betalen aan de provincie, maar ook investeren in de Groenzoom. Het is van Pijnacker Nootdorp en het is van Lansingerland. Op een gegeven moment kan je ruimte-voor-ruimte rechten kopen. Dat is een soort vergoeding om de uitkoop die we gedaan hebben, want de provincie heeft alles voor gefinancierd om daar een kavel te kunnen kopen en vervolgens je woning te realiseren. Er wordt gezegd over die 40%, er is een

aantal casussen geweest, er zijn ongeveer 10 of 11 rechten bij grondbezitters, dus die hebben de grond in principe al, maar die zouden ruimte-voor-ruimte rechten aan anderen kunnen verkopen. Dus dat is niet hetzelfde als iemand die van de gemeente een stuk grond koopt en die ook korting krijgt op de ruimte-voor-ruimte rechten. Het is een korting. We hebben met die 10%, ook in de hoogtijdagen dat de bomen de hemel reikte, hebben we nauwelijks wat verkocht. We zijn toen wel gaan kijken: kunnen we hier en daar niet wat gaan spelen met de potentiële mogelijkheid om die ruimte-voor-ruimte rechten, een extra iets, wat te spelen met die korting. Toen bleek dat bij 40% op dit moment meer beweging zit, hoe raar het ook klinkt, maar er zit meer beweging in dan bij 10%. De heer Van Santen: Dank u wel voor het eerste deel van uw uiteenzetting. U zegt: er is nauwelijks wat verkocht. Kunt u dan aangeven hoe dat dan komt, is daar onderzoek naar gedaan, wat is de reden daarvan? Wethouder Fortuyn: Dat is waar. Ik ben er zelf nu wat meer in gedoken. We zitten meer in een passieve dan een actieve houding. Dat is even de directe beantwoording richting deze vraag. Dat is niet handig, dus ik ben nu nadrukkelijk bezig om te kijken of we een actieve houding, met name commerciële partijen hiervoor in moeten huren om dit weg te gaan zetten. Wij zijn geen grondverkoper in principe, laten we daar helder in zijn. De heer Van Santen: Dat is een goed antwoord, dat is een goede actie. Vervolgens is dan wel de vraag, als er commerciële partijen gaan komen om het meer onder de aandacht te brengen, is het dan überhaupt wel nodig, die korting? Wethouder Fortuyn: In de huidige casussen, waarmee we in gesprek zijn, is dat wel net de trigger, nodig. Als u zegt 40, het is net zo arbitrair als 25 of 60, laten we eerlijk zijn. Maar wij hebben gevoelsmatig in het proberen, in de contacten, het is geen rocked science, harde wetenschap. De heer Van Santen: Dat ben ik het met u eens, maar is het dan niet in overweging te geven om eerst eens met de commerciële partijen te gaan starten en te kijken wat dat brengt en vervolgens, als u merkt dat dat niets oplevert, dat u dan aan die kortingsknop gaat draaien. Wethouder Fortuyn: Dat zou mooi zijn als we niet al wat uitgeteerd hebben in de commerciële sector om te kijken of we nu wel hier beweging in krijgen. Wij laten ons ook adviseren door derden. Het is niet helemaal zo dat wij dit denken, we hebben echt wel een beetje geprobeerd. Laten we eerlijk zijn, die 40% is onderdeel van de grondtransactie, laten we het ook niet al te groot opblazen, dat het hier om hele grote bedragen gaat. We hebben wel nog een € 3,7 mln af te lossen over al die kavels richting provincie. Die hebben we nog wel even te doen. We hebben het inmiddels betaald, maar het is wel geld dat we terug moeten hebben. We hebben geen grondexploitatie erop zitten. Mevrouw Van Olst: Ik denk dat ik wel weet wat u bedoelt, maar over wat voor bedrag gaat het nou? Wethouder Fortuyn: Wat voor bedrag? Als we alle kavels bij elkaar op zouden moeten tellen, moeten we het allemaal gaan kapitaliseren en vervolgens daarvan een deel die ruimte-voor-ruimte rechten die 40% omzetten. Die rekensom heb ik hier niet liggen, maar het is niet zo dat we hier over miljoenen euro's praten, die we aan het weggeven zijn, dat is niet aan de orde. Daar kan ik een keer op terug komen, om u de rekensom te geven, ik kijk even naar N. rechts van mij, dat kunnen we u toezeggen om te doen, maar het is niet zo dat wij hier met een gigantische verliespost door het niet te melden hiermee weg te komen, dat is het niet, laat ik dat voorop stellen. Het gaat erom, dat wij kansrijkheid zien in de verkoop door de ruimte-voor-ruimte rechten daar een korting op toe te passen. Mevrouw Van Olst: Ik denk wel dat het belangrijk is dat we hier met zijn allen weten wat voor risico dat dan is. Het risico kan dus of zijn alle kavels worden voor dat geld gekocht, daar zit dan toch een verlies in. Ik denk, voordat we hierover kunnen besluiten, dat we dat toch moeten weten. Wethouder Fortuyn: Kijk, wat u voorstelt is het van de agenda af te halen, dat is ook een mogelijkheid. Maar we hebben ook een beeldvormende avond gehad, het is niet nieuw wat hier gebeurt, we hebben hier al over gesproken. Dit is het resultaat, dat we hier nu presenteren. Ik leg hier iets neer, ik zeg u toe dat we over de financiële consequentie even een beeld geven en dan kunt u alsnog besluiten om daar een andere mening op te formuleren, maar daar gaat het hier uiteindelijk om. Wij zijn gewoon nadrukkelijk bezig om te kijken of we die 41 ruimte-voor-ruimte rechten opnieuw aan de gang krijgen. Het heeft ook met de woningbouw te maken om daar een versnelling in aan te brengen, dat is feitelijk de achterliggende gedachte van dit verhaal. De heer

Scheringa: Misschien loop ik nu een beetje op uw antwoord vooruit, maar ik krijg nu een beetje, als we dit vaststellen, hoe vast het nou, deze rekenmethodiek? We zitten nog te proberen: wat gaat werken, wat gaat niet werken. We stellen nu iets vast, er staat een rekenmethodiek in, die willen we gaan vaststellen, maar het is nog niet zeker of het het gewenste resultaat gaat brengen, dus misschien dat we over 3 maanden weer aan een knop gaan draaien, dan doen we 45% korting, 25% korting. Ik vraag me af: hoe vast is het nu? Wethouder Fortuyn: Het is misschien niet helemaal helder in het voorstel. Die ruimte-voor-ruimte rechten zitten in de private kavels. De gemeentekavels hebben de ruimte-voor-ruimte rechten niet, dat is gewoon grond van ons, zo simpel is dat. We moeten die winkel voor € 7 mln terug zien te verdienen op de kavels die we hebben. We zien dat bij de particulieren het veel lastiger is en we moeten onze eigen kavels ook in beeld brengen. Dat is de zoektocht die we hebben om de korting, de afdracht die de particuliere kavels naar de gemeente afdragen, daar gaat het uiteindelijk om, dat je die niet hebt. Daar heb ik van gezegd: we kunnen dat eventueel kapitaliseren. We praten over 8 of 10 kavels, waar die korting van toepassing zou zijn. Dat is natuurlijk wel het gegeven wat we doen. We gaan tegelijkertijd kijken of we vanuit de gemeente, de vraag van meneer Van Santen, hoezo heb je niets verkocht terwijl de bomen in de hemel groeiden, dat we nu echt gaan kijken: hoe kunnen we hier een stimulans geven om te kijken of we het sneller op de markt kunnen brengen. Wat hier gebeurt is feitelijk om op dat deel een korting op toe te kennen. Dat is de zaak die hier ligt. De heer Krieger: Misschien dat u mij even kunt helpen procedureel, maar ik merk toch dat bij een aantal partijen vragen zijn en dat n.a.v. de antwoorden van de wethouder er toch nog wat onduidelijkheden zijn. Misschien is het toch wel handig om het punt van de agenda te halen, zodat iedereen zijn vragen kan stellen en de wethouder het per brief kunt antwoorden. De voorzitter: U stelt nu een punt van orde, daar gaat de wethouder niet over, daar gaan wij zelf over. De heer Krieger: Dan maak ik een punt van orde. De voorzitter: Ik had het zo geïnterpreteerd. Wat ik wel constateer, is dat 3 fracties geen woordvoering hebben gevoerd, ervan uitgaande dat het een hamerstuk is. GL heeft dit aangegeven, van andere weet ik het niet. Maar goed, een punt van orde gaat voor alles. Ik loop de fracties even langs.

De heer Philippens, L3B: Volgens mij hebben we als raad voldoende ruimte aan de voorkant om technische vragen te stellen. Alle vragen die ik hoor zijn technisch van aard. Tegen.

De heer Markus, CU: Ik vind het lastig. Als mensen een goede reden hebben om het van de agenda te halen, dan vind ik het prima. Ik vind het vervelend, het tijdspad dat we hebben gehad voor technische vragen, dat het nu te elfder ure van de agenda af moet. Dat vind ik gewoon vervelend. Ik wil niemand het recht ontnemen, maar als mensen er grote waarde aan hechten, als het niet in stemming kan komen, dan heeft het niet veel zin. Als de wethouder er geen moeite mee heeft, kan het later vastgesteld worden. Dus van de agenda.

De heer Van Santen, VVD: Dit is waarschijnlijk een hamerstuk, maar het blijkt toch een beetje lastiger te zitten. Wat mij betreft, als u vraagt: gaat u akkoord met de financiële consequenties. Wij kennen ze niet. Als u daarover, voordat het behandeld wordt, iets zou willen opsturen, dan hoeft het van mij niet van de agenda.

Mevrouw Van Olst, VOOR: Ik ben natuurlijk voor. Alleen, ik ben het ook wel eens, als er nu echt een minimum of maximum. Het kan wat mij betreft gewoon naar de raad. De voorzitter: Ik wil alleen weten: bent u voor of tegen? Mevrouw Van Olst: Dan ben ik natuurlijk voor.

De voorzitter: WIJ, tegen.

De heer Scheringa, PvdA: Ik vind het lastig te zeggen. De voorzitter: Dat is uw probleem. Voor of tegen. De heer Scheringa: Als de wethouder zegt dat het € 3,6 mln gaat kosten als we het niet doen, dat weet ik toch niet.

De voorzitter: Als het CDA zijn ordevoorstel intrekt, kunnen er antwoorden gegeven worden, maar een ordevoorstel is een ordevoorstel.

De heer Scheringa, PvdA: Tegen.

De heer Duk, GL: Is het mogelijk om dit te besluiten tijdens de raad, dat het dan nog van de agenda af gaat? Dan kunnen we een brief van het college krijgen en daarna beslissen of het van de vergadering af moet. De voorzitter: Dat kan. De heer Duk: Dan stel ik voor dat we dat doen. De voorzitter: Is het voor of tegen? De heer Duk: In dat geval tegen.

De heer Weerheijm, D66: Ik ben tegen het ordevoorstel van het CDA.

De voorzitter: Dus het blijft op de agenda, daar komt het op neer. Misschien dat de wethouder, gezien wat ik gehoord heb, duidelijkheid kan geven over die financiële vragen, die namens de VVD gesteld zijn en dat die voor de raadsvergadering beschikbaar zijn. Zo nodig kan het voorstel van de heer Duk tot uitvoering gebracht worden, maar ik verwacht van niet, maar je weet het maar nooit.

Wethouder Fortuyn: Ik zou het op prijs stellen, we hebben een filmpje gemaakt, dus bij de beantwoording zullen we ook even een linkje maken naar het filmpje over de grex, want het is inderdaad een ingewikkeld proces, wat zijn de consequenties, maar dan kunnen we allemaal even kijken: hoe was het ook alweer? Prima om dat op deze wijze te doen, we ondersteunen het voorstel dat hier ligt.

De voorzitter: Dan stel ik voor dat dit agendapunt naar de raad gaat.

Tweede termijn

De heer Jansen, WIJ: Ik had nog een niet financiële vraag aan de wethouder gesteld. Of de gemeente Pijnacker Nootdorp op de hoogte is gebracht van deze mogelijke verandering van deze regeling.

Wethouder Fortuyn: Nee, het is een collegebesluit geweest. Het heeft ook geen effect richting Pijnacker Nootdorp, want het zijn private kavels, daar heeft het betrekking op. De heer Jansen: Ik heb het filmpje al bekeken en daarin staat dat enige tekorten in deze regeling 50/50 worden gedeeld. Dus er is wel een belang voor Pijnacker Nootdorp. Wethouder Fortuyn: Als de gemeente Lansingerland de gronden niet verkocht krijgt tegen de prijzen, die ervoor staan en we zouden de grondexploitatie, die we niet hebben, maar de opbrengst van € 3,7 mln op dit moment, we zouden tegen betere prijzen kunnen verkopen, dan zouden we een plus hebben. Dan gaat het naar de Groenzoom. Mocht daar een tekort op zijn, dan gaan we even bij Pijnacker Nootdorp een kopje koffie drinken. Ja, dat is de consequentie. Als dit de prijs is die je krijgt, maar je kan wel de grond kwijt, dan ga je in overleg. De heer Duk: Dit vind ik echt heel vreemd. We hebben net een punt van de agenda af gehaald, omdat er zo belabberd werd gecommuniceerd met onze buurgemeente en de regio. Waarom wordt zoiets niet even gecommuniceerd? Ja, het zal waarschijnlijk geen effect hebben, maar even extra informeren kan toch nooit kwaad? Wethouder Fortuyn: U kunt zich daarover opwinden, maar het gaat hier om 41 kavels van de gemeente Lansingerland. De afspraak is: bij winst gaat het de pot in om de Groenzoom verder te stimuleren. Bij verliezen, worden de

verliezen gedeeld. Dat is de afspraak, dat is een bestuursafpraak, zo simpel is dat. Die 40%, u krijgt tijdig bericht over welk bedrag we praten. Bovendien zijn het particuliere kavels. De heer Duk: Ik begrijp dat het juridisch vast niet nodig is, maar het geeft wel, het is goed buurgemeenteschap om gewoon even met elkaar te communiceren.

De voorzitter: We zijn aan het eind van deze beraadslagingen. Gezien de discussie stel ik toch voor om het als brespreekstuk te hebben in de raad, dan kan de financiële consequentie al of niet in de raad, het kan ook zijn dat bij de vaststelling van de agenda gezegd wordt dat het een hamerstuk kan worden als u tevreden bent met de beantwoording en het bekijken van het filmpje. Dan hebben we dat vastgesteld.

7. Actualiteiten uit het college

De voorzitter: Twee dingen, de schriftelijke voortgangsrapportage van het college. Zijn daar vragen over? Dat is niet het geval. De wethouder financiën heeft gevraagd een wat langere mededeling te doen.

Wethouder Muis: Vorige maand had ik vanuit mijn portefeuilles een hele volle voortgangsrapportage over isolatie, warmtepompen, klimaatadaptatie, Triangelpark, groenblauwe leefomgevingsvisie en recreatieschap. Daarom deze keer wat minder, maar ik wil wel even melden, dat wij een update hebben m.b.t. de duurzaamheidsleningen. 3 maanden geleden hadden we de vijfde tranche en we gaan nu beginnen aan de zesde tranche van € 500.000. Dat betekent dat we dan bezig zijn met het derde miljoen van de vijf miljoen die u beschikbaar heeft gesteld voor de duurzaamheidslening. Dat wilde ik even melden.

De voorzitter: Er is de afspraak gemaakt dat actualiteiten uit het college ook schriftelijk gedaan worden, zodat de raad zich erop voor kan bereiden. De wethouder financiën heeft gevraagd een wat langere mededeling te doen over het proces van de kadernota, die vandaag naar de raad is gestuurd. Normaal kan het niet, een beeldvorming, maar dit is een uitzondering. De heer Jumelet: Mag ik veronderstellen dat deze presentatie naar ons toe gestuurd wordt? Oh, hij zit er al in?

Wethouder Fortuyn: Dank u wel voor de geboden ruimte. Het gaat over de toelichting traject evaluatie begroting 2023 en hoe het naar 2024 gaat. We wilden u toch even meenemen in alle openbaarheid, hoe wij met elkaar nu de kaderbrief, die uitgestuurd is en de bijkomende informatie. We gaan van kadernota naar kaderbrief, dat hebben we besloten in de evaluatie. We gaan niet meer met een kadernota komen, waarbij we allerlei invulling gegeven hebben. In het kader van samen besturen hebben wij gezegd: we willen gezamenlijk met elkaar de lijn up gaan. Dat betekent wel dat de kaderbrief een eerste indicatie is. Zo moet je het ook zien, het is van grof naar fijn, dat is in de vorige bestuursperiode altijd als kern gebruikt. Deze is behoorlijk grof, maar uiteindelijk zullen we met elkaar de kadernota significant afwijkend is het nu t.a.v. de begroting die we nog moeten maken. Er is een voorlopig tekort van € 11 mln. Daar schrik je van, dat is ook zo, maar we zijn nog niet heel erg diep ingegaan op waar potentieel de bezuinigingen liggen. De effecten van de meicirculaire, de brief is net binnen, we zijn die aan het duiden en het wordt op dit moment doorgerekend. Het cijferbeeld van de resterende onzekerheden geven geen aanleiding om het proces te wijzigen. We gaan met elkaar gezamenlijk het proces in. Dat betekent dus, volgende sheet, dat het financiële meerjarenbeeld wel voor een uitdaging zorgt. De hoge inflatie, de stijgende kosten in de jeugdzorg en onzekerheid over het gemeentefonds, ook naar de jaren hierna. Als je nu goede maatregelen neemt, mag je er ook vanuit gaan dat je voor 2025 met een dekking komt. Dat is één van de grotere thema's op het VNG congres. Daar kan je eigenlijk niets mee. Je wordt geadviseerd om de begroting uit algemene middelen sluitend te maken. Of toon aan dat je tekort hebt. Dat is iets wat heel erg mee speelt op dit moment, we hebben er zojuist ook al over

gesproken. Je schrikt van die € 11 mln. De effecten van de meicirculaire moeten echt nog landen. We gaan dus met elkaar proberen de komende periode, u heeft informatie gehad om bij elkaar te komen. Wij komen binnenkort bij elkaar. We hebben een technische sessie met elkaar, een beeldvormende avond en vervolgens gaan we het over de uitgangspunten hebben. Je kan op een andere manier lucht uit de begroting halen. Je kan kijken naar wat er nu in staat en de lijn die we gemaakt hebben, waar we in moeten investeren of zijn er andere mogelijkheden. We gaan kijken naar incidenteel, structureel. Komende dinsdag hebben we het VNG-congres, daar gaan we heen. Het college gaat met jullie wensen en bedenkingen aan de slag. De ambtelijke organisatie heeft opdracht gekregen een grotere opgave in bezuinigingen maar om met name te kijken naar wettelijke taken en bovenwettelijk, hoe je dat kan adresseren. Dus we gaan echt naar de kostenkant kijken of er meer te bezuinigen valt. De gereedschapskist die wij straks gaan gebruiken en later aan u overhandigen, die gaan wij zwaarder vullen. Als wij echt harde maatregelen moeten nemen, dan moeten we echt wel goed kunnen afwegen, wat de effecten daarvan zijn. Tegelijkertijd gaan we kijken, ook met de provincie met de toezichthoudende rol t.a.v. de incidentele en structurele kanten van de zaak. Kortom, we gaan samen aan de slag. We kijken ook naar wat er aan de batenkant eventueel op te brengen is. Het is een spel dat we met elkaar gaan spelen, maar wel een heel serieus spel, want we kijken wel tegen een fors verlies aan in eerste aanvang. Ik wil u meenemen, zodat we met elkaar het proces in gaan van wensen en bedenkingen. Wij gaan de slag, u krijgt de begroting, sluitend, want dat kan één van uw uitgangspunten zijn. Niet sluitend kan ook, maar ik denk niet dat dat handig is. Wij gaan aan de slag met de uitgangspunten om die sluitende begroting te maken, u de begroting te geven met de gereedschapskist. Daarop gaan we verder acteren om voor de samenleving van Lansingerland het beste te kunnen doen. Dat is de toelichting. We zijn ook bezig met de informatie die jullie vanmiddag gekregen hebben, dit is aanvullend. Dit wilde ik even kwijt. U krijgt geen kadernota, maar een kaderbrief.

De heer Markus, CU: Misschien staat het in het vanmiddag gestuurde stuk. De uitkomst van de doorrekening van de meicirculaire, zijn die te verwachten bij de behandeling van de kaderbrief? Wethouder Fortuyn: Het staat in de brief of in de bijlage of oplegger, dat wij een aparte raadsbrief sturen m.b.t. de meicirculaire en eventueel andere informatie die we hebben. Dat klopt, er komt nog extra informatie. U heeft wat knoppen gezien, waar je aan kan draaien. De opgave is groot, maar ik denk dat we met elkaar een mooi proces kunnen vormen.

De heer Jumelet, WIJ: Ik heb vanmiddag even diagonaal de stukken bekeken, maar de gereedschapskist zat er nog niet bij. Er komt een separate brief, maar de vraag is, bij de voorbereiding zit de brief over de meicirculaire en de gereedschapskist, wanneer verwacht u dat die kan landen bij de raad? Wethouder Fortuyn: De gereedschapskist wordt tegelijk overhandigd aan de raad als de begroting rond is. U krijgt de begroting in september, eerste week of laatste week augustus. U krijgt met de begroting ook de gereedschapskist. Wij halen de wensen en bedenkingen op. Als u nu de kaderbrief ziet, kunt u zich alvast oriënteren, wat doet 1% OZB verhoging, wat is de verhoging in de buitenruimte, die stond op 13,4% ingerekend, en 1% is dan X. Als u de buitenruimte gaat afschalen, dan weet u hoeveel geld u kunt afschalen. Er zit een hele rij bij, waar u mee kunt gaan spelen. Voor ons is het belangrijk: waar mogen wel of niet aan zitten. De uitgangspunten, wensen en bedenkingen, dan gaat het college namens u aan de slag, de begroting en de kist. Dan is het aan u om het te amenderen, het anders in te brengen. Je kunt er iets in doen, maar er ook iets uithalen, dat is het systeem.

De voorzitter: Hartelijk dank wethouder.

8. Actualiteiten uit de commissie

De voorzitter: Is hier behoefte aan? Nee?

9. Verbonden partijen

De heer Weerheijm, D66: Sorry dat ik u allen er nog even bij moet houden op dit tijdstip, maar even een korte terugkoppeling vanuit de MRDH economisch vestigingsklimaat, ik was dat de vorige keer vergeten tot mijn grote spijt. Een belangrijke update die is doorgevoerd in de MRDH is dat er n.a.v. een aantal dingen die gebeurd waren en ook omdat er veranderingen hebben plaats gevonden in de vergaderstructuur, er wordt vanaf nu meer gewerkt met beeldvormingen vooraf, zodat er een betere discussie kan plaatsvinden in de adviescommissie zelf, wat volgens mij een goede verbetering is. De eerste beeldvorming voor het economisch vestigingsklimaat was vanavond, dus die heb ik in ieder geval gemist, dus dat gaat goed. Daarnaast wil ik u voorbereiden op het feit dat na het reces er een brainstormsessie gaat komen over de rol van Lansingerland in de MRDH economisch vestigingsklimaat, die zijn de raadsrapporteurs aan het voorbereiden samen met de ambtelijke organisatie en de griffie. U krijgt t.z.t. meer informatie.

De heer Ruijtenberg, GL: Ook ik wil een kleine update geven, het schiet mij te binnen nu de heer Weerheijm het heeft over de MRDH. Afgelopen maandag is de rekencommissie geweest van de MRDH en daar mag ik namens deze gemeente vertegenwoordiger in zijn. In de rekencommissie is een positief advies gegeven aan het algemeen bestuur van de MRDH om de jaarcijfers van 2022 goed te keuren. Waarvan akte.

10. Rondvraag en sluiting

De voorzitter: Een rondvraag is er niet. Dan zijn we bij de sluiting, maar blijft u nog even zitten. Waarom moet u blijven zitten? Vanavond nemen we afscheid van Theo van Son, VVD- duo-raadslid. Dit is zijn laatste commissievergadering. Hij loopt hier rond om wat lekkernijen uit te delen. Hij gaat verhuizen naar Drunen in Noord-Brabant. Theo, jij bent duo-raadslid sinds maart vorig jaar. We leerden je al in de verkiezingscampagne kennen, gedreven om zoveel mogelijk kiezers naar de VVD te trekken. Hij was fanatiek tijdens de campagne. Na de verkiezingen trad je toe tot de fractie van de VVD en werd je duo-raadslid in deze commissie algemeen bestuur. Je bent een behoorlijk actief commissielid en je hebt je snel ingewerkt in vaak lastige dossiers. Maar je specialiteit lag op het vlak van veiligheid. Dat past ook wel bij een politieman. Het was duidelijk dat je daar passie in had. Je woordvoering over veiligheidsregio, camerabeveiliging, cybersecurity, BOA's, dat was voor jou echt jouw ding, daar was je mee bezig. De VVD-fractie, maar ook de commissieleden hier, zullen jou behoorlijk gaan missen, zeker ook bij de borrel bij Muller, want daar kwamen we elkaar nog weleens tegen. Zonder jou blijven we dat ook gewoon doen en de VVD ook, dus daar komen we wel overheen. Ik denk dat jij er wat meer moeite mee hebt, dat jij ons zal missen. Ik denk dat de gemeente VVD Heusden, waar jouw nieuwe woonplaats onder valt, blij zal zijn met jouw komst. Namens de commissie AB wens ik je het allerbeste. Het ga je goed. Ik heb begrepen, dat Nathalie van Bakel nog iets wil zeggen.

Mevrouw Van Bakel, VVD: Mooie woorden voor Theo. Theo, vandaag neem je afscheid van de commissie AB en de commissie AB van jou en daar staan we graag even bij stil. Ik wil beginnen met benoemen wat jou als persoon kenmerkt. Theo, je staat bekend als een doener: handen uit de mouwen, niets is jou teveel. Je staat voor iedereen klaar. Je bent maatschappelijk betrokken. Met wie je ook praat, je bent altijd bezig met een beter Lansingerland voor iedereen. Daarbij gaat het jou niet om met de eer te strijken, maar met het oog om het verschil te maken en de waarde te creëren die ertoe doet. Dat doe je niet alleen, je bent een echte teamplayer, die vooral samen het verschil wil maken. Dus als ik een spreuk mag benoemen, die op jouw lijf geschreven is, dan sta je vooral bekend om: afspraak is afspraak. Oftewel: je doet wat je zegt en zegt wat je doet. Om toch nog even terug te kijken op de periode dat je commissiewerk hebt gedaan, is er een aantal zaken die mij bij zijn gebleven. Zowel het thema veiligheid als dienstverlening hebben jouw aandacht. Zo

heb je periodiek aandacht gevraagd voor de aanrijdtijden van onze hulpdiensten, heb je een meldpunt overlast geopend om een beeld te krijgen of er sprake is van overlast. Uit de verschillende rondes bleek dat de ene straatbewoner wel overlast ervaart en de andere niet. De voorzichtige conclusie van onze kant was dat overlast door iedereen anders wordt ervaren. En de overlast die er was soort van geaccepteerde overlast was, uitzonderingen daar gelaten. De oproep die je bleef doen als je wel overlast ervaart en je wilt dat er iets aan gedaan wordt, doe dan een melding van overlast bij de politie, dan kunnen we er ook iets mee. Daar beëindigden dan ook onze gesprekken mee. Vorig jaar zomer vroeg je ook nog een aantal keer expliciet aandacht voor een betrouwbare dienstverlening van legitimatiebewijzen, zoals we dat ook gewend zijn van deze gemeente. Dit liep vorig jaar iets anders, iets minder soepel, i.v.m. de lange wachttijden, maar het werd keurig opgepakt. Al met al kan je dus terug kijken op een mooie, betekenisvolle commissieperiode. Vriend van me, over iets meer dan een maand staat de verhuiswagen klaar om te verhuizen naar het mooie Brabant. We blijven, zoals afgesproken contact houden. Het gaat je ontzettend goed en bedankt voor je tomeloze inzet en het feit dat je dag en nacht voor iedereen klaar stond. Dank je wel.

De voorzitter, om 23.10 uur: Theo, namens de commissie krijg je nog een mooi bloemetje. Ik sluit de vergadering.